ÖVERKALIX KOMMUN
Kommunfullmäktige

Sammanträdesprotokoll
Sammanträdesdatum

2019-06-24

Plats och tid	Måndag 24 juni 2019 kl. 14.00-15.35 Älgfarmen (Arctic Moose Farm) Lansån Överkalix kommun
Beslutande	Se **Bilaga 1**
Övriga deltagande	Anna-Greta Brodin, kommundir, Anna-Lena Eriksson, kommunsekr. Kennerth Moberg (mp), vice ordf, revisorerna, Sune Nilsson (c) revisor samt Curt Erik Gyllemalm (s)revisor, nyvalda revisorer: Monica Eliasson (l) ordf. revisorerna, Hans-Ola Bergström (s) vice ordf rev, Sven-Erik Eklund (s) revisor samt Gun Larsson (s) revisor, Agneta Suikki eko.chef § 70-71
Utses att justera	Robert Larsson (s) Leif Grape (m)
Justeringens plats och tid	Kommunkansliet, torsdag 27 juni 2019 kl 14.00 **Paragraf** § 62-78
Sekreterare	Anna-Lena Eriksson
Ordförande	Kristina Ahl (s) § 62-65,70-78 Lennart Holm (s) §66-69
Justerare	Robert Larsson (s) Leif Grape (m)

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Kommunfullmäktige		
Sammanträdesdatum	2019-06-24		
Datum för anslags uppsättande	2019-06-27	**Datum för anslags nedtagande**	2019-07-19
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkansliet		
Underskrift	Anna-Lena Eriksson		

ÄRENDEFÖRTECKNING

Kf § 62	Information	3
Kf § 63	Motioner	4
Kf § 64	Interpellationer	5
Kf § 65	Revisorerna har ordet	6
Kf § 66	Svar på Förvaltningsrättens dom Mål nr 1870-18/ Revisionsberättelse 2017	7
Kf § 67	Ansvarsfrihet kommunstyrelsen verksamhetsår 2017	11
Kf § 68	Svar på revisionsberättelse 2018	13
Kf § 69	Ansvarsfrihet styrelse och nämnder verksamhetsår 2018	18
Kf § 70	Årsredovisning 2018	20
Kf § 71	Budgetdirektiv 2020-2022	22
Kf § 72	Taxa för handläggning och tillsyn av ärenden enligt lag om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel	23
Kf § 73	Angående budget räddningstjänst	22
Kf § 74	Svar på motion Lillbergets stenåldersby	26
Kf § 75	Borgen för lån för Stiftelsen Överkalixbostäder	29
Kf § 76	Redovisning av använt partistöd avseende verksamhetsår 2018	30
Kf § 77	Utbetalning av partistöd år 2019 avseende verksamhetsår 2018	31
Kf § 78	Valärende	32

Kf § 62

Information

Kommunfullmäktige beslutar

- Godkänna informationen

Bakgrund

Delgivningar bilaga 2

Anne Jakobsson (s) kommunstyrelsens vice ordförande informerar om kommunstyrelsens 2019-06-10 § 77 beslut försäljning av industrihus 2 del av fastigheten Tallvik 5:45 samt del av fastigheten Tallvik 5:25 (Olofssons Bageri AB)

Anna-Greta Brodin, kommundirektör informerar om implementering av nytt ledningsverktyg - Stratsys

Kf § 63

Motioner

Inga motioner har inkommit till dagens sammanträde.

Kf § 64

Interpellationer

Inga interpellationer har inkommit till dagens sammanträde.

Kf § 65

Revisorerna har ordet

Ingen information från revisorerna

Kf § 66 **Dnr 447-2018**

Svar på Förvaltningsrättens dom Mål nr 1870-18/Revisionsberättelse 2017

Kommunfullmäktige beslutar

- Godkänna revisionsberättelse 2017
- Bevilja barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden samt bygg- och miljönämnden, de enskilda förtroendevalda i dessa organ ansvarsfrihet
- Bevilja kommunstyrelsen, de enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet
- Kommunstyrelsen anses ha vidtagit åtgärder för att säkerställa en intern kontroll, stärka styrningen och uppföljningen i enlighet med kommunstyrelsens redovisning
- Kommunstyrelsen har säkerställt att årsredovisningen är rättvisande och upprättat i enlighet med lagens krav och god redovisningssed, då årsredovisningen rättats innan fullmäktige.
- Ej rikta någon särskild kritik mot kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande då dessa lämnat en förklaring och händelsen är av engångskaraktär

Ledamöterna Anne Jakobsson (s), Christina Hjelm (c), Bengt-Erik Rolfs(s), Niclas Hökfors(s), Kristina Olofsson(v), Leif Nilsson(s), Maria Listerman Nilsson(s), Kristina Åhl (s), Leif Larsson(v), Gunnar Liljebäck(c), Per-Erik Olofsson(c) deltar ej i beslut på grund av jäv enl. kommunallagen 5 kap 48 § **se bilaga 1**

Ledamöterna Roland Andersson (sd) och Ethel Landström (sd) deltar ej i beslut **se bilaga 1**

Bakgrund
Svar på Förvaltningsrättens dom Mål nr 1870-18/Revisionsberättelse 2017:

" Förvaltningsrätten upphäver i sin dom med mål nummer 1870-18 kommunfullmäktiges beslut Kf §9 2018-06-25 § 45 "Ansvarsfrihet kommunstyrelse". Till skälen anges att förvaltningsrätten konstaterar att det inte är fråga om en sådan situation där det är uppenbart obehövligt att motivera beslutet enligt 5 kap. 24 § KL ovan. Vidare konstaterar förvaltningsrätten att kommunfullmäktige i sin motivering ska klargöra sin syn både på de förhållanden som revisorerna kritiserat och på frågan

om ansvarsfrihet. I förevarande fall har ingetdera skett. Mot denna bakgrund bedömer förvaltningsrätten att kommunfullmäktiges beslut strider mot bestämmelserna i 5 kap. 24 § KL och därför ska upphävas enligt 13 kap. 8 § 4 KL."

Revisorernas förslag på ansvarsfrihet från revisionsberättelse 2017

Vi tillstyrker att barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden samt bygg- och miljönämnden de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.

Vi avstyrker att kommunstyrelsen beviljas ansvarsfrihet.
Årets granskningar visar att:
- kommunstyrelsen inte har säkerställt tillämpning av tillfredsställande system för intern kontroll
- kommunstyrelsen inte har säkerställt att årsredovisningens räkenskaper är rättvisande och upprättas i enlighet med lagens krav och god redovisningssed
- det finns ett stort behov av att styrelsen stärker sin styrning och uppföljning av verksamheten.

Vidare ser vi mycket allvarligt på resultatet av vår granskning mot bakgrund av en enskild utbetalning. Granskningen visar bl.a. på bristande intern kontroll, avsaknad av underlag, frångående av för sammanhanget gängse processer samt avsaknad avtydligt beslut i förhållande till delegationsordningen vilket gör att vi bedömer att detta gränsar till obehörigt beslutsfattande. I detta sammanhang är vi särskilt kritiska mot kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande som vi bedömer har ett stort ansvar i flera delar.

Granskningen av årsredovisningen visar att räkenskaperna påverkas av en nedskrivning som avviker mot god redovisningssed. Avvikelsen är väsentlig och innebär att vi bedömer att årsredovisningen inte ger en rättvisande bild av årets resultat. Med anledning av detta föreslår vi att årsredovisning 2017 rättas innan fullmäktiges godkännande.

Kommunstyrelsens förklaring på revisionsberättelse 2017

Kommunfullmäktiges presidium begärde in ett yttrande angående förklaring och åtgärdsplan avseende revisorernas granskning för verksamhetsåret 2017. Dåvarande kommunchef Astrid Isaksson inlämnade en skrivelse som redovisar brister och vidtagna åtgärder under 2017/2018, Dnr 478-2018.

Kommunchefen har redovisat arbetet med intern kontroll i system och rutiner för avtalstrohet, där det finns en ändamålsenlig inköpspolicy i kommunen, men att processerna för arbetet med inköp och upphandling måste utvecklas och där ett arbete har startats.
Granskning av tillförlitlighet i redovisning, system och rutiner för kundfakturering visar att det finns brister avseende arbets-/rutinbeskrivningar på området. Under året

har blanketter tagits fram för att underlätta rapporteringen samt utbildningar har genomförts.
Vid grundläggande granskning av styrning och kontroll samt måluppfyllese konstateras att kommunstyrelsen inte har antagit någon plan för sin verksamhet. Rapportering av nämndernas ekonomi rapporteras löpande till styrelsen. Nämndernas rapportering ska innehålla avvikelser och eventuella förslag till åtgärder. Under 2017/2018 har arbetet med målarbete prioriterats. Intern kontrollplan har fastställts av styrelsen.

Granskning avseende leverantörsutbetalningar visar att den interna kontrollen och LOU inte varit tillräckliga. Anbud tas nu enbart emot digitalt via vårt upphandlingsverktyg.
Kommunstyrelsen har säkerställt att årsredovisningens räkenskaper är rättvisande och upprättade i enlighet med lagens krav på god revisionssed. Det har skett genom att den nedskrivning av Industrihus 1 som var beaktad i bokslutet för 2017 har återförts i bokslutet. Nedskrivningen uppgick till 4,5 mkr och har återbokats. Årsredovisningen har korrigerats på samtliga poster där förändringen av resultatet påverkar innehållet.

Revisorerna uttalade även att de såg mycket allvarligt på resultatet av granskningen mot bakgrund av en enskild utbetalning. Revisorerna riktade även särskild kritik mot ordförande och vice ordförande då dessa ansågs ha ett stort ansvar i flera delar. Ordförande och vice ordförande har till kommunstyrelsen redovisat att de handlagt den enskilda utbetalningen på ett felaktigt sätt och att den skulle handlagts av kommunstyrelsen. Handläggningen stred mot gällande regler, dock är händelsen av engångskaraktär.

Sammanfattningsvis kan konstateras att mycket av det som revisorerna har kritiserat i revisonsberättelsen för 2017 har kommunstyrelsen vidtagit åtgärder och till delar påbörjat och i vissa delar helt rättat dessa, främst avseende att räkenskaperna är rättvisande och upprättande i enlighet med lagens krav på god revisionssed.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- bevilja barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden samt bygg- och miljönämnden, de enskilda förtroendevalda i dessa organ ansvarsfrihet

- bevilja kommunstyrelsen, de enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet

- kommunstyrelsen anses ha vidtagit åtgärder för att säkerställa en intern kontroll, stärka styrningen och uppföljningen i enlighet med kommunstyrelsens redovisning

- kommunstyrelsen har säkerställt att årsredovisningen är rättvisande och upprättat i enlighet med lagens krav och god redovisningssed, då årsredovisningen rättats innan fullmäktige.

- ej rikta någon särskild kritik mot kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande då dessa lämnat en förklaring och händelsen är av engångskaraktär"

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Bevilja barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden samt bygg- och miljönämnden, de enskilda förtroendevalda i dessa organ ansvarsfrihet

- Bevilja kommunstyrelsen, de enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet

- Kommunstyrelsen anses ha vidtagit åtgärder för att säkerställa en intern kontroll, stärka styrningen och uppföljningen i enlighet med kommunstyrelsens redovisning

- Kommunstyrelsen har säkerställt att årsredovisningen är rättvisande och upprättat i enlighet med lagens krav och god redovisningssed, då årsredovisningen rättats innan fullmäktige.

- Ej rikta någon särskild kritik mot kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande då dessa lämnat en förklaring och händelsen är av engångskaraktär

Bilaga 3
Beslutsunderlag

1. Allmänna utskottets protokoll 2019-05-06 § 63
2. Skrivelse, 2019-05-20, se Dnr 447-2018
3. Kommunstyrelsens protokoll 2019-05-20 § 71
4. Kommunstyrelsens protokoll 2019-06-10 § 80

Protokollsutdrag till:
-Revisorerna
- Berörda Ledamöter och ersättare för verksamhetsår 2017

Kf § 67 **Dnr 447-2018**

Ansvarsfrihet kommunstyrelsen 2017

Kommunfullmäktige beslutar

- Bevilja kommunstyrelsen, de enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet

- Kommunstyrelsen anses ha vidtagit åtgärder för att säkerställa en intern kontroll, stärka styrningen och uppföljningen i enlighet med kommunstyrelsens redovisning

- Kommunstyrelsen har säkerställt att årsredovisningen är rättvisande och upprättat i enlighet med lagens krav och god redovisningssed, då årsredovisningen rättats innan fullmäktige.

- Ej rikta någon särskild kritik mot kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande då dessa lämnat en förklaring och händelsen är av engångskaraktär

Ledamöterna Anne Jakobsson (s), Christina Hjelm (c), Bengt-Erik Rolfs(s), Niclas Hökfors(s), Kristina Olofsson(v), Leif Nilsson(s), Maria Listerman Nilsson(s) Kristina Åhl (s) deltar ej i beslut på grund av jäv enl kommunallagen 5 kap 48 § **se bilaga 1**

Ledamöterna Roland Andersson (sd) och Ethel Landström (sd) deltar ej i beslut se övriga ledamöter som anmält jäv i separat **bilaga 1**

Bakgrund
Revisorerna avstyrker i Revisionsberättelserna för år 2017 att kommunstyrelsen beviljas ansvarsfrihet. Enligt kommunallagen 5 kap § 48, får den som är redovisningsskyldig till kommunen eller landstinget inte delta i handläggningen av ärenden om ansvarsfrihet för verksamheten. Enligt kommunallagens 5 kap 45 § får Fullmäktige handlägga ett ärende bara om mer än hälften av ledamöterna är närvarande. Men enligt kommunallagens 5 kap 46 § finns undantag, vilket innebär om en ledamot enligt 47 eller 48 § är jävig i ett ärende, får fullmäktige handlägga ärendet, även om antalet deltagande på grund av jävet inte uppgår till det antal som föreskrivs i 45 §.

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning fastställd av kommunfullmäktige 2018-11-26 fullgör ålderspresidenten ordförandes uppgifter om samtliga i presidiet är förhindrade att fullgöra uppdraget.

Av den anledningen anmäler följande ledamöter jäv för kommunstyrelsen år 2017:

1. *Kommunstyrelse*: Anne Jakobsson, Christina Hjelm, Bengt-Erik Rolfs, Niclas Hökfors, Kristina Olofsson, Leif Nilsson, Maria Listerman Nilsson, Kristina Åhl

Beslutsunderlag

1. Allmänna utskottets protokoll 2019-05-06 § 63
2. Skrivelse, 2019-05-20, se Dnr 447-2018
3. Kommunstyrelsens protokoll 2019-05-20 § 71
4. Kommunstyrelsens protokoll 2019-06-10 § 80

Protokollsutdrag till:
-Revisorerna
- ledamöter och ersättare för kommunstyrelsen år 2017

Kf § 68 **Dnr 687-2018**

Svar på revisionsberättelse 2018

Kommunfullmäktige beslutar

- Godkänna revisionsberättelse 2018
- Bevilja bygg- och miljönämnden samt enskilda förtroendevalda i nämnden ansvarsfrihet
- Bevilja kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ ansvarsfrihet
- Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden anses ha vidtagit åtgärder för att uppnå kommunfullmäktiges ekonomiska mål, samt fortsatt att utveckla styrning och intern kontroll i enlighet med lämnat redovisning
- Ej rikta någon kritik mot kommunstyrelsen då de valt att ej följa revisorernas rekommendation att fortsätta utredningen av en enskild utbetalning, som skedde 2017 och även behandlats av kommunfullmäktige

Ledamöterna Anne Jakobsson (s), Christina Hjelm (c), Bengt-Erik Rolfs(s), Niclas Hökfors(s), Kristina Olofsson(v), Leif Nilsson(s), Maria Listerman Nilsson(s) Kristina Åhl (s), Charlie Rojas-Hansson (s), Per-Erik Olofsson (c), Gunnar Liljebäck (c), Roland Andersson (sd), Ethel Landström(sd), Sara Söderberg (s), Tea Pahikka Aho (s), Leif Larsson(v), Robert Karlsson(s) Carina Tornberg (s) Veronica Andersson (s) deltar ej i beslut på grund av jäv enl kommunallagens 5 kap 48 § **se bilaga 1**

Bakgrund
Svar på revisionsberättelse 2018:

" Revisionsberättelse 2018, 2019-04-24 se Dnr 687-2019:

"Vi har granskat kommunstyrelsens och övriga nämnders verksamhet, och i vår roll som utsedda lekmannarevisorer och förtroendevalda revisorer även verksamheten i kommunens företag. Granskningen har utförts i enlighet med kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente, samt enligt de ekonomiska och andra förutsättningar som kommunfullmäktige beslutat om för revisionen.
Granskningen har inriktats mot kommunstyrelsens och de övriga nämndernas

styrning, uppföljning och kontroll. Vi har så långt som möjligt bedömt ändamålsenlighet och effektivitet i verksamheten, samt granskat räkenskaperna och den interna kontrollen. Vi har i våra prioriteringar av granskningsinsatser utgått från en bedömning av väsentlighet och risk och omsatt prioriteringarna i en revisionsplan för året. Revisionsinsatserna har utöver räkenskapsgranskning dels genomförts i form av övergripande granskning av styrelsens respektive nämndernas ansvarsutövande, och dels av en fördjupad granskning av en händelse under **2017** vilket kräver ytterligare utredning, då det kvarstår ett antal frågeställningar som vi ej fått svar på.
Därutöver har vi löpande under året träffat ansvariga politiker och tjänstemän för att få ytterligare information avseende den verksamhet som bedrivits.
Vi bedömer sammantaget;
• att kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden sammantaget till övervägande del har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Vi bedömer dock att de ej bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt samt att styrning och intern kontroll behöver förbättras.
• att bygg- och miljönämnden till övervägande del har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt med tillräcklig intern kontroll. Vi ser dock att det även här finns förbättringspotential vad gäller styrning och kontroll.
• att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed.
• att kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.
• att årets resultat till övervägande del är förenligt med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning.
• att det verksamhetsmässiga utfallet delvis är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om.

Ansvarsfrihet
Vi tillstyrker att bygg- och miljönämnden samt enskilda förtroendevalda i nämnden beviljas ansvarsfrihet.
Däremot avstyrker vi ansvarsfrihet för kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ.

• Vi ser mycket allvarligt på resultatet av vår fördjupade utredning mot bakgrund av en enskild utbetalning under **2017.** Granskningen visar bl a på bristande intern kontroll, avsaknad av underlag, frångående av för sammanhanget gängse processer vad gäller bl a upphandling och attesteringsrutiner, obehörigt beslutsfattande samt ett antal osammanhängande och motsägelsefulla uppgifter som lämnat flertalet utestående frågeställningar som vi ej fått svar på.
Enligt vår bedömning visar vår granskning på ett tydligt behov av fortsatt utredning vilket vi rekommenderade kommunstyrelsen att arbeta vidare med då såväl resurser som tid begränsade våra förutsättningar att fortsätta granskningen. Kommunstyrelsen har valt att inte hörsamma revisionens

rekommendation vilket vi ser mycket allvarligt på.

• Kommunstyrelsen har valt att tolka kommunfullmäktiges beslut den **25** juni **2018** om ansvarsfrihet så att ärendet enskild utbetalning är avslutat. Förvaltningsrätten i Luleå har genom dom i Mål nr **1870-18** den **12** april **2019** upphävt detta fullmäktigebeslut om ansvarsfrihet.

Till revisionsberättelsen har bilagts en redogörelse som utgör underlag till revisionsberättelsen och vår sammantagna bedömning samt ger en bild av den revision som bedrivits under året."

Kommunstyrelsens förklaring på revisionsberättelse för 2018

Revisorerna ser mycket allvarligt på en enskild utbetalning som skett under 2017. Den enskilda händelsen lyftes upp i 2017 års revisionsberättelse och behandlades av kommunfullmäktige den 25 juni 2017.
Kommunfullmäktige beslutade att bevilja kommunstyrelsen ansvarsfrihet, samt avstod att rikta någon kritik mot nämnden.

Revisorerna har sedan valt att fortsätta granskningen av detta ärende avseende en enskild utbetalning och genomfört en fördjupat granskning som redovisades till kommunstyrelsen den 12 november 2018.
Syftet med granskningen var att undersöka faktiska omständigheter kring leverantörsutbetalningen samt att identifiera om det förekommit andra liknande utbetalningar. I granskningen har revisorerna biträtts av sakkunniga från PwC, till en kostnad av ca 400 000 kr.

Granskningen resulterade i tre rekommendationer till kommunstyrelsen att:

- komplettera genomförd granskning för att klargöra frågeställningen, men även bättre förstå bakgrunden till utbetalningen

- följa upp den fakturering som utgjort underlag för granskningen

- se över sina rutiner för att säkerställa att dokumentationsplikten enligt kommunens inköpspolicy och övriga regelverk tillämpas

Kommunstyrelsen beslutade att:

- tagit del av revisionsrapport fördjupad granskning avseende leverantörs-utbetalning

- Uppdra till upphandlare att arbeta vidare med att se över kommunens rutiner, samt att säkerställa att dokumentationsplikten enligt kommunens inköpspolicy och regelverk tillämpas

Under 2018 har kommunstyrelsen arbetat fram en ny inköpspolicy och inköpsriktlinjer för kommunen som antagits av kommunfullmäktige den 26 november 2018.
Kommunstyrelsen har arbetat vidare med att se över kommunens rutiner och säkerställa dokumentationsplikten enligt kommunens inköpspolicy och regelverk. Detta uppdrag kommer att återrapporteras till kommunstyrelsen under våren 2019.

- Kommunstyrelsen har sett problematiken kring arbetet med målarbetet och har därför prioriterat detta.

  Samtliga nämnder har deltagit i en utbildning för att höja kompetensen kring resultatstyrning och att skapa en samsyn kring målarbetet.

  Intern kontrollplan har fastställts av kommunstyrelsen. Vidare har en ny delegationsordning utarbetats och fastställts under hösten 2018.

  Under året har en rad förbättringar genomförts för att följa upp och utveckla redovisningen av kommunfullmäktiges finansiella och verksamhetsmässiga mål. Detta arbete kommer att fortsätta att utvecklas under 2019.

  Under 2018 har en ny politisk organisation antagits, med en gemensam nämnd. Målsättningen med den nya organisationen är att möjliggöra ett mera målinriktat arbete samt en budgetprocess som blir mer enhetlig. En följd av detta är att kommunstyrelsens svar på det arbete som genomförts under 2018 avser även socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden, då dessa nämnder ej finns idag.
  Under året har KKIK-gruppen använts för att arbeta mera målinriktat mot kund/brukare/medborgares mål. Syftet är att fånga upp resultatet hos dessa grupper och att återföra detta tillbaka in i det kommunala styrverktyget.

- Kommunstyrelsen har valt ett framåtsyftande arbete genom att aktivt arbeta för att förbättra och utveckla den interna kontrollen och stärka sin styrning och uppföljning av verksamheterna.
  Detta arbete har prioriterats före att följa revisorernas rekommendation att fortsätta utredningen av den enskilda utbetalningen som skedde under 2017. Kommunfullmäktige 25 juni 2017 behandlade detta ärende och valde då att inre rikta någon kritik till ordförande och vice ordförande.

  Vidare hänvisar kommunstyrelsen till upprättat skrivelse av dåvarande kommunchef Astrid Isaksson, som beskriver vidtagna åtgärder 2017/2018, Dnr 478-2018.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- bevilja bygg- och miljönämnden samt enskilda förtroendevalda i nämnden ansvarsfrihet

- bevilja kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ ansvarsfrihet

- kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden anses ha vidtagit åtgärder för att uppnå kommunfullmäktiges ekonomiska mål, samt fortsatt att utveckla styrning och intern kontroll i enlighet med lämnat redovisning

- ej rikta någon kritik mot kommunstyrelsen då de valt att ej följa revisorernas rekommendation att fortsätta utredningen av en enskild utbetalning, som skedde 2017 och även behandlats av kommunfullmäktige"

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Bevilja bygg- och miljönämnden samt enskilda förtroendevalda i nämnden ansvarsfrihet

- Bevilja kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ ansvarsfrihet

- Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden anses ha vidtagit åtgärder för att uppnå kommunfullmäktiges ekonomiska mål, samt fortsatt att utveckla styrning och intern kontroll i enlighet med lämnat redovisning

- Ej rikta någon kritik mot kommunstyrelsen då de valt att ej följa revisorernas rekommendation att fortsätta utredningen av en enskild utbetalning, som skedde 2017 och även behandlats av kommunfullmäktige

Bilaga 4
Beslutsunderlag
1.Allmänna utskottets protokoll 2019-05-06 § 65
2.Skrivelse, 2019-05-20, se Dnr 687-2018
3. Kommunstyrelsens protokoll 2019-05-20 § 72
4. Kommunstyrelsens protokoll 2019-06-10 § 81

Protokollsutdrag till:
-Revisorerna
-Styrelse & Nämnder, berörda ledamöter

Kf § 69 **Dnr 687-2018**

Ansvarsfrihet styrelse och nämnder verksamhetsår 2018

Kommunfullmäktige beslutar

- Bevilja bygg- och miljönämnden samt enskilda förtroendevalda i nämnden ansvarsfrihet

- Bevilja kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ ansvarsfrihet

- Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden anses ha vidtagit åtgärder för att uppnå kommunfullmäktiges ekonomiska mål, samt fortsatt att utveckla styrning och intern kontroll i enlighet med lämnat redovisning

- Ej rikta någon kritik mot kommunstyrelsen då de valt att ej följa revisorernas rekommendation att fortsätta utredningen av en enskild utbetalning, som skedde 2017 och även behandlats av kommunfullmäktige

Ledamöterna Anne Jakobsson (s), Christina Hjelm (c), Bengt-Erik Rolfs(s), Niclas Hökfors(s), Kristina Olofsson(v), Leif Nilsson(s), Maria Listerman Nilsson(s) Kristina Åhl (s), Charlie Rojas-Hansson (s), Per-Erik Olofsson (c), Gunnar Liljebäck (c), Roland Andersson (sd), Ethel Landström(sd), Sara Söderberg (s), Tea Pahikka Aho (s), Leif Larsson(v), Robert Karlsson(s) Carina Tornberg (s) Veronica Andersson (s) deltar ej i beslut på grund av jäv enl kommunallagens 5 kap 48 § **se bilaga 1**

Bakgrund
Revisorerna tillstyrker i Revisionsberättelserna för år 2018 att styrelse, nämnder samt att de enskilda förtroendevalda i dessa organ ej beviljas ansvarsfrihet förutom bygg- och miljönämnden som föreslås beviljas ansvarsfrihet. Enligt kommunallagen 5 kap 48 §, får den som är redovisningsskyldig till kommunen eller landstinget inte delta i handläggningen av ärenden om ansvarsfrihet för verksamheten. Enligt kommunallagens 5 kap 45 § får Fullmäktige handlägga ett ärende bara om mer än hälften av ledamöterna är närvarande. Men enligt kommunallagens 5 kap 46 § finns undantag, vilket innebär om en ledamot enligt 47 eller 48 § är jävig i ett ärende, får fullmäktige handlägga ärendet, även om antalet deltagande på grund av jävet inte uppgår till det antal som föreskrivs i 45 §.

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning fastställd av kommunfullmäktige 2018-11-26 fullgör ålderspresidenten ordförandes uppgifter om samtliga i presidiet är förhindrade att fullgöra uppdraget.

Av den anledningen anmäler följande ledamöter jäv för respektive styrelse eller/och nämnd:

1. *Barn- och utbildningsnämnden*:, Charlie Rojas-Hansson, Per-Erik Olofsson, Kristina Olofsson, Kristina Åhl, Leif Nilsson, Robert Karlsson
2. *Socialnämnden*: Niclas Hökfors, Maria Listerman-Nilsson, Leif Larsson, Leif Nilsson
3. *Bygg- och miljönämnden*: Gunnar Liljebäck, Per-Erik Olofsson
4. *Valnämnden*: Christina Hjelm, Kristina Olofsson, Kristina Åhl, Leif Larsson
5. *Kommunstyrelsen:* Leif Nilsson, Anne Jakobsson, Bengt-Erik Rolfs, Per-Erik Olofsson, Roland Andersson, Ethel Landström, Niclas Hökfors, Charlie Rojas-Hansson, Christina Hjelm, Sara Söderberg, Tea Pahikka Aho, Leif Larsson, Robert Karlsson, Carina Tornberg, Veronica Andersson
6. *Stiftelsen Överkalix bostäder*: Christina Hjelm, Anne Jakobsson, Leif Larsson, Per-Erik Olofsson
7. *Överkalix Värmeverk AB:* Gunnar Liljebäck, Leif Nilsson, Leif Larsson, Per-Erik Olofsson, Bengt-Erik Rolfs

Beslutsunderlag
1.Allmänna utskottets protokoll 2019-05-06 § 65
2.Skrivelse, 2019-05-20, se Dnr 687-2018
3. Kommunstyrelsens protokoll 2019-05-20 § 72
4. Kommunstyrelsens protokoll 2019-06-10 § 81

Protokollsutdrag till:
-Revisorerna
-Styrelse & Nämnder, berörda ledamöter

Kf § 70 **Dnr 325-2019**

Årsredovisning 2018

Kommunfullmäktige beslutar

- Att godkänna årsredovisning 2018

- Att göra en nedskrivning av fastigheten Industrihus 1, Tallvik 5:26 utifrån RKR:s rekommendation 19 med 4 500 tkr

Bakgrund

Årsredovisningen för 2018 visar på ett positivt resultat på 0,6 mkr. Nämndernas totala avvikelse mot budget är +123 tkr och pensionskostnaderna blev något lägre än budgeterat 7 248 tkr vilket innebär ett överskott på 252 tkr.
Inom finansförvaltningen går generella statsbidrag med överskott på 3 158 tkr mot budget, främst beroende på den del av välfärdsmiljonerna som riktats mot andelen nyanlända i kommunen. Finansnettot har också ett överskott på 318 tkr mot budget.
2017 tog kommunstyrelsen beslut på att lägga ut Industrihus 1 till försäljning. Enligt den rekommendation som Rådet för kommunal redovisning lämnat kan en nedskrivning av anläggningstillgång göras under förutsättning att det finns indikationer som ger anledning till prövning samt om tillgångens återvinningsvärde avviker mot bokfört värde. I och med att kommunstyrelsen beslutat avveckla tillgången uppfylls det första kriteriet. I en värdering av anläggningen finns indikationer när anbud tidigare kommit in att det faktiska värdet av tillgången ligger runt 1 500 tkr jämfört med på balansdagen bokfört värde på 6 160 tkr. Med anledning av dessa två faktorer föreslås i årsredovisningen en nedskrivning av Industrihus 1, Tallvik 5:26 med 4 500 000 kronor för att bokfört värde ska vara i paritet med återvunnet värde.

Förvaltningens förslag till beslut

Att anta årsredovisningen
Att göra en nedskrivning av fastigheten Industrihus 1, Tallvik 5:26 utifrån RKR:s rekommendation 19 med 4 500 tkr.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Att godkänna årsredovisning 2018

- Att göra en nedskrivning av fastigheten Industrihus 1, Tallvik 5:26 utifrån RKR:s rekommendation 19 med 4 500 tkr

Bilaga 5

Beslutsunderlag

1. Ekonomikontoret, Årsredovisning 2018, 2019-04-08, se Dnr 325-2019
2. Kommunstyrelsens protokoll 2019-04-15 § 37
3. Kommunstyrelsens protokoll 2019-06-10 § 82

Protokollsutdrag till:
-Ekonomikontoret

Kf § 71 **Dnr 2019**

Budgetdirektiv 2020-2024

Kommunfullmäktige beslutar

- Godkänna redovisning av Budgetdirektiv 2020-2024 i enlighet med Agneta Suikki ekonomichef s redovisning

- Anta budgetdirektiv 2020-2024

Bakgrund

Föreligger från ekonomikontoret "Budgetdirektiv 2020-2024" :
" Direktiven bygger på den plan för 2020 som kommunfullmäktige antog i samband med budget 2019. Skatter och bidrag är justerade med prognoser från SKL. Budgetarbetet kommer fortsätta under hösten med beredning september samt oktober månad. I samband med beredning kommer de preliminära ramarna komma kunna förändras. I ramarna ingår förutom 2 %-iga löneökningar även kompensation till utskott/nämnder för den aviserade höjning av po-påslaget från och med 1 januari 2020."

Kommunstyrelsen beslutar

- Godkänna redovisning av Budgetdirektiv 2020-2024 i enlighet med Agneta Suikki ekonomichefs redovisning

- Föreslå kommunfullmäktige anta budgetdirektiv 2020-2024

Bilaga 6
Beslutsunderlag

1. Budgetdirektiv 2020-2024, 2019-06-10, se Dnr 2019
2. Kommunstyrelsens protokoll 2019-06-10 § 83

Protokollsutdrag till:
-Ekonomikontoret

Kf § 72 **Dnr 467-2019**

Taxa för handläggning och tillsyn av ärenden enligt lag om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Kommunfullmäktige beslutar

- Att anta bygg- och miljönämndens bilagda förslag till taxa för handläggning och tillsyn enligt lag om tobak och liknande produkter samt lagen om handel medvissa receptfria läkemedel.

- Att taxan träder i kraft den 1 juli 2019.

- Att från och med 1 juli 2019 upphäva nu gällande taxa för tillsyn och kontroll inom tobakslagen, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare (Kf 2016-04-25, § 23).

- Att Kommunfullmäktige delegerar till bygg- och miljönämnden att justera avgifterna.

Bakgrund

Riksdagen antog den 12 december 2018 en ny tobakslag som börjar gälla den 1 juli 2019. Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter ersätter den tidigare tobakslagen och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.
Med den nya lagen blir det från och med 1 juli 2019 tillståndspliktigt att sälja tobak och liknande produkter. I enlighet med lagen skall kommunen göra en prövning av det sökta tillståndet som i stort sett motsvarar prövningen av en ansökan om serveringstillstånd. Kommunen får ett ändrat och avsevärt utökat tillsynsansvar jämfört med tidigare tobakslag. Tillsynsansvaret utökas också till att avse partihandlare. Avgifter för handläggning och tillsyn ska vara relevanta sett till innehåll och täcka de arbetsinsatser som krävs av bygg- och miljönämndens handläggare. I och med den nya lagen blir det även förbjudet att röka på till exempel uteserveringar, utanför entréer till lokaler som allmänheten har tillträde till, väntplatser utomhus till kollektivtrafik, på inhägnade platser utomhus som huvudsakligen är avsedda för idrottsutövning och på lekplatser dit allmänheten har tillträde. Den som äger eller förfogar över lokalen ansvarar för att bestämmelserna följs genom att informera om rökförbudet (6 kap. 8 och 9 §§). Rökförbudet omfattar även elektroniska cigaretter, vattenpipor, rökning av örtprodukter och produkter som motsvarar rökning men inte innehåller tobak.
För försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare gäller fortsättningsvis endast anmälan omförsäljning. Med hänsyn till att det föreslagna tillståndsförfarandet för tobaksförsäljning har klara beröringspunkter med det förfarande som gäller vid

tillståndsgivning enligt alkohollagen bör angiven handläggningstid motsvara en skälig avgift.

Bygg- och miljönämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

- Att anta bygg- och miljönämndens bilagda förslag till taxa för handläggning och tillsyn enligt lag om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.
- Att taxan träder i kraft den 1 juli 2019.
- Att från och med 1 juli 2019 upphäva nu gällande taxa för tillsyn och kontroll inom tobakslagen, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare (Kf 2016-04-25, § 23).
- Att Kommunfullmäktige delegerar till bygg- och miljönämnden att justera avgifterna.

Bilaga: Förslag till taxa för handläggning och tillsyn av ärenden enligt lag om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel
Kopia till: Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Att anta bygg- och miljönämndens bilagda förslag till taxa för handläggning och tillsyn enligt lag om tobak och liknande produkter samt lagen om handel medvissa receptfria läkemedel.

- Att taxan träder i kraft den 1 juli 2019.

- Att från och med 1 juli 2019 upphäva nu gällande taxa för tillsyn och kontroll inom tobakslagen, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare (Kf 2016-04-25, § 23).

- Att Kommunfullmäktige delegerar till bygg- och miljönämnden att justera avgifterna.

Bilaga 7
Beslutsunderlag

1. Skrivelse Taxa för handläggning och tillsyn av ärenden enligt lag om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, 2019-06-03, se Dnr 467-2019
2. Bilaga Taxa för handläggning och tillsyn i ärenden enligt lag om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, 2019-06-03, se Dnr 467-2019
3. Kommunstyrelsens protokoll 2019-06-10 § 94

Protokollsutdrag till:
-Ekonomikontoret, -Kommunkansliet (hemsida), -bygg- och miljönämnden

Kf § 73 **Dnr 824-2018**

Angående budget Räddningstjänsten

Kommunfullmäktige beslutar

- Förlänga avtalet med Pajala kommun avseende gemensam räddningschef t.o.m. 20201231

Bakgrund
Kommundirektör har lämnat in en skrivelse:

"Kommunfullmäktige 2019-02-25 § 8 beslutade att

- Anställa en beredskapssamordnare på heltid
- Säga upp avtalet med Pajala kommun avseende gemensam räddningschef
- Anvisa medel med 0,6 till räddningstjänsten för år 2019 för utökande av tjänst som beredskapssamordnare

Mot bakgrund till nya lagkrav som idag ställs på kommunerna om utökat civilt försvar hos landets kommuner krävs stora resurser för att bygga upp en verksamhet i kommunen föreslår undertecknad att:

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- Förlänga uppsägning av avtalet med Pajala kommun avseende gemensam räddningschef t.o.m. 20201231"

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Förlänga avtalet med Pajala kommun avseende gemensam räddningschef t.o.m. 20201231

Beslutsunderlag
1. Kommunfullmäktige protokoll 2019-02-25 §
2. Skrivelse, 2019-05-24, se Dnr 824-2018
3. Kommunstyrelsens protokoll 2019-06-10 § 93

Protokollsutdrag till:-Pajala kommun, -Räddningstjänsten Bernt Holmström

Kf § 74 **Dnr 289-2019**

Svar på motion Lillbergets Stenåldersby

Kommunfullmäktige beslutar

-Projekt Lillbergets stenåldersby nu avslutas och rives.

-Erforderliga medel för rivningen avsätts

- Avslå motionen

Bakgrund
Kommunfullmäktige 2019-04-29 § 24 beslutade uppta motion
- "Lillbergets Stenåldersby", se Dnr 289-2019.

Tekniska avdelningen har yttrat sig i ärendet.

" Tekniska avdelningen har på uppdrag av allmänna utskottet utrett stenåldersbyn utifrån den motion som kommunfullmäktige antagit 2019-04-29 § 24.

Stenåldersbyn byggdes för snart 15 år sedan som ett projekt med kommunen som delfinansiär. Konstruktionen är att likna vid hur man tror att dåtidens hyddor var byggda men säger sig inte vara arkeologiskt korrekta. Inga medel har sedan avsatts för underhåll eller skötsel och heller ingen ansvarig person har på senare år funnits för anläggningen och inga reparationer har följaktligen gjorts under tiden. Vid byggnationen beräknades hyddorna ha en livslängd på 10 år, vilket nu med råge har passerat, varvid kan sägas att hyddorna hållit bättre än förväntat.

Men idag är förfallet av anläggningen påtagligt. I väggkonstruktionen har slanor knäckts, torv har rasat ned från ytterväggarna, det han brunnit på någon hydda, träd växer på någon hydda etc, samt att konstruktionen måste gås igenom ordentligt för att kunna garanteras. "Blankskruv" för inomhusbruk kan ha nyttjats till att hålla ihop konstruktionen, och om så är fallet börjar denna vid detta lag ha korroderat. Vår uppfattning är att några av hyddorna börjar vara farliga att vistas i, och att hyddorna därför bör åtgärdas eller rivas.

Att få fram vad det kostar att renovera och sedan vidmakthålla skicket på anläggningen är svårt att säga. Utöver de synliga skadorna börjar såväl stomme som ytterhölje vid detta lag ha tjänat ut och hyddorna behöver, om de ska vara kvar, gås igenom och repareras får grunden. Det är inte fråga om en vanlig konstruktion som man kan lätt kan räkna kostnaden för arbete och material på, utan är mer att hänföra till ett projekt eller dylikt. För att, till exempel, byta de väggslanor som gått av måste väggen avklädas all torv och under-liggande näver innan väggslanorna kan bytas ut. Kostnaderna på material är också svåra att beräkna, men vi har hittat följande priser på internet:

-Slanor finns att köpa som gärdsgårdsvirke och kostar då ca 20-25 kr/st, vilket motsvarar ca 150 kr/m² vägg, fritt leverantör (www.qvarnsjo.se).
-Näver går att köpa för omkring 350 kr/kg (http://www.timmerbilan.se/bjorknaver/). Åtgången av näver för torvtak är enligt denna sida ca 3,5 kg näver per m² tak. Detta ger en kostnad för näver på ca 1 200 kr/m² + frakt.
-Torv i denna form har vi inte hittat på marknaden, men kan gå att finna hos någon lokal markägare som är villig att sälja torv. Kostnaden kan vi inte beräkna i dagsläget, men åtminstone maskintid går åt för hämtningen.

Alternativet är att nu avsluta projektet och riva hyddorna. Rivningen bör bli relativt enkel då konstruktionen består enbart av naturmaterial. Man torde kunna plocka ut träslanorna med en gripskopa, lämna torven i groparna och sedan planera ut matjord över. En försiktig beräkning ger en kostnad för rivningen på omkring 50 000 kr.

Motionsställaren vill att kommunen undersöker möjligheten för en entreprenör att bedriva verksamhet i stenåldersbyn. Under de tiotalet år som anläggningen funnits har ingen förfrågan om detta inkommit. Visit Överkalix AB gav år 2009, dnr 862-2009, ett förslag hur uthyrningsverksamhet skulle bedrivas vilket biträddes av kommunstyrelsen 2009-09-14 § 52. Intresset härför har dock hittills varit lågt, från början skedde, enligt uppgift, några uthyrningar av anläggningen men intresset har inte varit stort.

Med detta i åtanke föreslår tekniska avdelningen att

-projekt Lillbergets stenåldersby nu avslutas och rives.
-erforderliga medel för rivningen avsätts."

Ledamot Roland Andersson (sd) samt Ethel Eliasson (sd) yrkar på att ärendet återremitteras då det ej anses tillräckligt utrett

Anne Jakobsson (s) kommunstyrelsens ordförande informerar att Överkalix kommuns möjligheter att få bidrag för att bygga upp "replikationer" är små enligt riksantikvarieämbetet samt att hon därigenom yrkar på bifall på beredningens förslag.

Efter avslutad överläggning finner kommunfullmäktiges ordförande att det finns två förslag till beslut

1) Anne Jakobsson (s) kommunstyrelsens ordförandes yrkande att behandla ärendet idag

2) Ledamot Roland Andersson (sd) samt Ethel Eliasson (sd) yrkande om återremiss

Kommunfullmäktiges ordförande ställer proposition på förslagen och finner att kommunfullmäktige beslutar behandla ärendet idag. Votering begärs JA-röstar de som röstar för att ärendet skall behandlas idag samt NEJ röstar de som röstar en återremiss se voteringsprotokoll **bilaga 8**. Utfall et blir 21 NEJ röster samt 2 JA röster.

Kommunfullmäktiges ordförande finner att kommunfullmäktige beslutar behandla ärendet idag samt att kommunfullmäktige beslutar bifalla beredningens förslag

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

-Projekt Lillbergets stenåldersby nu avslutas och rives.

-Erforderliga medel för rivningen avsätts

- Avslå motionen

Beslutsunderlag

1. Motion 2019-03-23, se Dnr 289-2019
2. Kommunfullmäktiges protokoll 2019-04-29 § 24
3. Allmänna utskottets protokoll 2019-05-06 § 67
4. Yttrande tekniska avdelningen, 2019-06-03, se Dnr 289-2019
5. Kommunstyrelsens protokoll 2019-06-10 § 96
6. Bild över "stenåldersbyn", 2019-06-10, se Dnr 289-2019

Protokollsutdrag till:
-Berörda motionsställare
-Kommunkansliet

Kf § 75 **Dnr 484-2019**

Borgen för lån för Stiftelsen Överkalixbostäder

Kommunfullmäktige beslutar

- Att såsom för egen skuld ingår borgen för Stiftelsens Överkalixbostäders låneförpliktelser upp till ett högsta lånebelopp om 50 mkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader

Bakgrund

Föreligger förslag till beslut från Stiftelsen Överkalixbostäder:

" Att såsom för egen skuld ingår borgen för Stiftelsens Överkalixbostäders låneförpliktelser upp till ett högsta lånebelopp om 50 mkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader"

Kommunstyrelsens förslag

- Att såsom för egen skuld ingår borgen för Stiftelsens Överkalixbostäders låneförpliktelser upp till ett högsta lånebelopp om 50 mkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader

Beslutsunderlag

1. Skrivelse, 2019-06-10, se Dnr 484-2019
2. Kommunstyrelsens protokoll 2019-06-10 § 100

Protokollsutdrag till:
-Ekonomikontoret. Stiftelsen Överkalixbostäder

Kf § 76 **Dnr 318-2019, 319-2019, 533-2019**

Redovisning av använt partistöd avseende verksamhetsår 2018

Kommunfullmäktige beslutar

- Godkänna redovisning av använt partistöd avseende verksamhetsåret 2018 från Moderaterna i Överkalix

Bakgrund
Moderaterna i Överkalix, har lämnat in redovisning av använt partistöd avseende verksamhetsåret 2018, se Dnr 533-2019

Beslutsunderlag
1. Socialdemokraterna, 2019-04-05, se Dnr 318-2019
2. Moderaterna, 2019-06-24, se Dnr 533-2019

Protokollsutdrag till:
-Moderaterna Överkalix

Kf § 77 **Dnr 319-2019**

Utbetalning av partistöd år 2019 avseende verksamhetsår 2018

Kommunfullmäktige beslutar

- Utbetala partistöd år 2019 avseende verksamhetsår 2018 till:

  - Moderaterna i Överkalix 21 625 kr

- Medel utbetalas från Ansvar 1130 och Verksamhet 1101 kommunalt partistöd

Bakgrund
Kommunfullmäktige 2019-06-24 § 76 beslutade att godkänna redovisning av använt partistöd avseende verksamhetsåret 2018 Moderaterna i Överkalix

Protokollsutdrag till:
-Moderaterna Överkalix
-Anna-Lena Eriksson, kommunsekreterare

Kf § 78 **Dnr 472-2019,473-2019 och 543-2019**

Valärende

Kommunfullmäktige beslutar

- Godkänna Camilla Eks (v) Nybyn Bomvägen 4,956 91 Överkalix begäran om uppsägning av sitt förtroendeuppdrag i arbetsmiljögruppen Överkalix kommun

- Godkänna Carina Tornbergs (s) Kangis 31, 956 91 Överkalix begäran om uppsägning som ersättare i arbetsmiljögruppen

- Utse Carina Tornberg (s) Kangis 31, 956 91 Överkalix som ordinarie ledamot samt till vice ordförande i arbetsmiljögruppen

- Utse Caroline Sjödin (s) Västra Rödupp 71, 956 92 Överkalix som ersättare i arbetsmiljögruppen

- Utse Carina Tornberg (s) Kangis 31, 956 91 Överkalix som nämndeman för mandatperioden år 2020-2023 vid Haparanda tingsrätt

- Utse Eva Persson (v) Vännäsvägen 149, 956 92 Överkalix som nämndeman för mandatperioden år 2020-2023 vid Haparanda tingsrätt

- Utse Kristina Isaksson (c) Älvgatan 20, 956 31 Överkalix som nämndeman för mandatperioden år 2020-2023 vid Haparanda tingsrätt

Bakgrund
Föreligger val till förtroendeuppdrag inom Överkalix kommun.
Kommunfullmäktiges valberedning föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

- Godkänna Camilla Eks (v) Nybyn Bomvägen 4,956 91 Överkalix begäran om uppsägning av sitt förtroendeuppdrag i arbetsmiljögruppen Överkalix kommun

- Godkänna Carina Tornbergs (s) Kangis 31, 956 91 Överkalix begäran om uppsägning som ersättare i arbetsmiljögruppen

- Utse Carina Tornberg (s) Kangis 31, 956 91 Överkalix som ordinarie ledamot samt till vice ordförande i arbetsmiljögruppen

- Utse Caroline Sjödin (s) Västra Rödupp 71, 956 92 Överkalix som ersättare i arbetsmiljögruppen

- Utse Carina Tornberg (s) Kangis 31, 956 91 Överkalix som nämndeman för mandatperioden år 2020-2023 vid Haparanda tingsrätt

- Utse Eva Persson (v) Vännäsvägen 149, 956 92 Överkalix som nämndeman för mandatperioden år 2020-2023 vid Haparanda tingsrätt

- Utse Kristina Isaksson (c) Älvgatan 20, 956 31 Överkalix som nämndeman för mandatperioden år 2020-2023 vid Haparanda tingsrätt

Protokollsutdrag till:
-Samtliga berörda verksamheter
-Berörda utsedda samt avgångna valda ledamöter samt ersättare
-Haparanda Tingsrätt

Kommunfullmäktiges protokoll 2019-06-24
Bilaga 1

DELTAGARLISTA

UPPROPSLISTA vid Överkalix kommunfullmäktiges sammanträde Älgfarmen (Arctic Moose Farm) Lansån, måndag 24 juni 2019 kl. 14.00-15:35

Ledamöter	**När-varo**	**Kommentar**
Leif Nilsson-s	x	Deltar ej i beslut §§ 66-69 p.g.a jäv
Anne Jakobsson-s	x	Deltar ej i beslut §§ 66-69 p.g.a jäv
Kristina Åhl-s	x	Deltar ej i beslut §§ 66-69 p.g.a jäv
Bengt-Erik Rolfs-s	x	Deltar ej i beslut §§ 66-69 p.g.a jäv
Susanne Grape-m	x	
Per-Erik Olofsson-c	x	Deltar ej i beslut §§ 66,68-69 p.g.a jäv
Roland Andersson-sd	x	Deltar ej i beslut §§ 68-69 p.g.a jäv samt att deltar ej i beslut §§ 66-67
Niclas Hökfors-s	x	Deltar ej i beslut §§ 66-69 p.g.a jäv
Maria Listerman Nilsson-s	x	Deltar ej i beslut §§ 66-69 p.g.a jäv
Kristina Olofsson-v	x	Deltar ej i beslut §§ 66-69 p.g.a jäv
Charlie Hansson-Rojas-s	x	Deltar ej i beslut §§ 66,68-69 p.g.a jäv
Christina Hjelm-c	x	Deltar ej i beslut §§ 66-69 p.g.a jäv
Sara Söderberg-s	x	Deltar ej i beslut §§ 68-69 p.g.a jäv
Robert Larsson-s	x	Justerare av dagens protokoll
Tea Pahikka Aho-s	x	Deltar ej i beslut §§ 68-69 p.g.a jäv
Leif Larsson-v	x	Deltar ej i beslut §§ 66,68-69 p.g.a jäv
Gunnar Liljebäck-c	x	Deltar ej i beslut §§ 66,68-69 p.g.a jäv
Lennart Holm-s	x	Ordförande §§ 66-69
Ethel Landström-sd	x	Deltar ej §§ 68-69 p.g.a jäv samt att deltar ej i beslut §§ 66-67
Ersättare		
Leif Grape -m	x	Ersättare för Matz flink-m Justerare av dagens protokoll
Veronica Andersson-s	x	Ersättare för Susanna Karlsson Deltar ej i beslut §§ 68-69 p.g.a jäv
Carina Tornberg-s	x	Ersättare för Birgitta Persson-s Deltar ej i beslut§§ 68-69 p.g.a jäv
Robert Karlsson-s	x	Ersättare för Leif Johanssin-s Deltar ej i beslut §§ 68-69 p.g.a jäv
Maria Edfast-s	x	Ersättare för Leif Nilsson §§ 66-67
Summa/Totalt närvarande	24	

RR DP RL LIG

Kommunfullmäktiges protokoll 2019-06-24 § 62
Bilaga 2

Datum: 2019-06-13
Tid: 16:11
Sign: BHN

Delgivningar 190511-0613

diaks

Dok.id	Ink/utg	Avs/mott	Beskrivning	Handlägg
62947	2019-05-22	Kammarrätten i Sundsvall	Kammarrätten i Sundsvall beslut 2019-05-20 Mål nr 1405-19.	Anne Jakobsson
63029	2019-06-07	Överkalix kommun	Budgetprognos, Uppföljning april 2019	Anne Jakobsson
63030	2019-06-07	Överkalix kommun	Budgetprognos, Uppföljning april 2019	Anne Jakobsson
63049	2019-06-10	Sveriges Kommuner och Landsting	Information om SKL:s ordinarie kongress den 27-28 november 2019	Anna-Lena Eriksson
63102	2019-06-13	Överkalix kommun	Kommunstyrelsen 2019-06-10 § 85, Ej verkställda gynnande beslut 190101-190331	Anna-Lena Eriksson

Antal rader: 5

Kommunfullmäktiges protokoll 2019-06-24
§§ 66-67 Bilaga 3

ÖVERKALIX
KOMMUN
Kommunkansliet

Tjänsteskrivelse

Dnr 447-2018

Kommunfullmäktige

Ansvarsfrihet kommunstyrelsen 2017
Svar på Förvaltningsrättens dom Mål nr 1870-18/
Revisionsberättelse 2017

Förvaltningsrätten upphäver i sin dom med mål nummer 1870-18 kommunfullmäktiges beslut Kf §9 2018-06-25 § 45 "Ansvarsfrihet kommunstyrelse". Till skälen anges att förvaltningsrätten konstaterar att det inte är fråga om en sådan situation där det är uppenbart obehövligt att motivera beslutet enligt 5 kap. 24 § KL ovan. Vidare konstaterar förvaltningsrätten att kommunfullmäktige i sin motivering ska klargöra sin syn både på de förhållanden som revisorerna kritiserat och på frågan om ansvarsfrihet. I förevarande fall har ingetdera skett. Mot denna bakgrund bedömer förvaltningsrätten att kommunfullmäktiges beslut strider mot bestämmelserna i 5 kap. 24 § KL och därför ska upphävas enligt 13 kap. 8 § 4 KL.

Revisorernas förslag på ansvarsfrihet från revisionsberättelse 2017

Vi tillstyrker att barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden samt bygg- och miljönämnden de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.

Vi avstyrker att kommunstyrelsen beviljas ansvarsfrihet.
Årets granskningar visar att:

- kommunstyrelsen inte har säkerställt tillämpning av tillfredsställande system för intern kontroll
- kommunstyrelsen inte har säkerställt att årsredovisningens räkenskaper är rättvisande och upprättas i enlighet med lagens krav och god redovisningssed
- det finns ett stort behov av att styrelsen stärker sin styrning och uppföljning av verksamheten.

Postadress
956 81 ÖVERKALIX
Besöksadress
Storgatan 17
Telefon
0926-740 00
Telefax
0926-779 20
Bankgiro
757-9311
Internet: www.overkalix.se
E-post: kommun@overkalix.se

HP RL LTG

Vidare ser vi mycket allvarligt på resultatet av vår granskning mot bakgrund av en enskild utbetalning. Granskningen visar bl.a. på bristande intern kontroll, avsaknad av underlag, frångående av för sammanhanget gängse processer samt avsaknad avtydligt beslut i förhållande till delegationsordningen vilket gör att vi bedömer att detta gränsar till obehörigt beslutsfattande. I detta sammanhang är vi särskilt kritiska mot kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande som vi bedömer har ett stort ansvar i flera delar.

Granskningen av årsredovisningen visar att räkenskaperna påverkas av en nedskrivning som avviker mot god redovisningssed. Avvikelsen är väsentlig och innebär att vi bedömer att årsredovisningen inte ger en rättvisande bild av årets resultat. Med anledning av detta föreslår vi att årsredovisning 2017 rättas innan fullmäktiges godkännande.

Kommunstyrelsens förklaring på revisionsberättelse 2017

Kommunfullmäktiges presidium begärde in ett yttrande angående förklaring och åtgärdsplan avseende revisorernas granskning för verksamhetsåret 2017. Dåvarande kommunchef Astrid Isaksson inlämnade en skrivelse som redovisar brister och vidtagna åtgärder under 2017/2018, Dnr 478-2018 **se Bilaga 1**.

Kommunchefen har redovisat arbetet med intern kontroll i system och rutiner för avtalstrohet, där det finns en ändamålsenlig inköpspolicy i kommunen, men att processerna för arbetet med inköp och upphandling måste utvecklas och där ett arbete har startats.
Granskning av tillförlitlighet i redovisning, system och rutiner för kundfakturering visar att det finns brister avseende arbets-/rutinbeskrivningar på området. Under året har blanketter tagits fram för att underlätta rapporteringen samt utbildningar har genomförts.
Vid grundläggande granskning av styrning och kontroll samt måluppfyllese konstateras att kommunstyrelsen inte har antagit någon plan för sin verksamhet. Rapportering av nämndernas ekonomi rapporteras löpande till styrelsen. Nämndernas rapportering ska innehålla avvikelser och eventuella förslag till åtgärder. Under 2017/2018 har arbetet med målarbete prioriterats. Intern kontrollplan har fastställts av styrelsen.

HI RC LTG

Granskning avseende leverantörsutbetalningar visar att den interna kontrollen och LOU inte varit tillräckliga. Anbud tas nu enbart emot digitalt via vårt upphandlingsverktyg.

Kommunstyrelsen har säkerställt att årsredovisningens räkenskaper är rättvisande och upprättade i enlighet med lagens krav på god revisionssed. Det har skett genom att den nedskrivning av Industrihus 1 som var beaktad i bokslutet för 2017 har återförts i bokslutet. Nedskrivningen uppgick till 4,5 mkr och har återbokats. Årsredovisningen har korrigerats på samtliga poster där förändringen av resultatet påverkar innehållet.

Revisorerna uttalade även att de såg mycket allvarligt på resultatet av granskningen mot bakgrund av en enskild utbetalning. Revisorerna riktade även särskild kritik mot ordförande och vice ordförande då dessa ansågs ha ett stort ansvar i flera delar.
Ordförande och vice ordförande har till kommunstyrelsen redovisat att de handlagt den enskilda utbetalningen på ett felaktigt sätt och att den skulle handlagts av kommunstyrelsen. Handläggningen stred mot gällande regler, dock är händelsen av engångskaraktär.

Sammanfattningsvis kan konstateras att mycket av det som revisorerna har kritiserat i revisonsberättelsen för 2017 har kommunstyrelsen vidtagit åtgärder och till delar påbörjat och i vissa delar helt rättat dessa, främst avseende att räkenskaperna är rättvisande och upprättande i enlighet med lagens krav på god revisionssed.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- bevilja barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden samt bygg- och miljönämnden, de enskilda förtroendevalda i dessa organ ansvarsfrihet

- bevilja kommunstyrelsen, de enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet

HH RL LTG

- kommunstyrelsen anses ha vidtagit åtgärder för att säkerställa en intern kontroll, stärka styrningen och uppföljningen i enlighet med kommunstyrelsens redovisning

- kommunstyrelsen har säkerställt att årsredovisningen är rättvisande och upprättat i enlighet med lagens krav och god redovisningssed, då årsredovisningen rättats innan fullmäktige.

- ej rikta någon särskild kritik mot kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande då dessa lämnat en förklaring och händelsen är av engångskaraktär

Bilaga 1

ÖVERKALIX KOMMUN

Datum
2018-06-20
Ert datum

Referens
478-2018
Er referens

Handläggare, telefon
Astrid Isaksson, 0926-74002

Kommunfullmäktiges presidium

Svar på begäran från kommunfullmäktiges presidium om förklaringar och åtgärdsplan angående nedanstående granskningar

Intern kontroll i system och rutiner för avtalstrohet
Sammanfattning av granskning
Det finns en ändamålsenlig inköpspolicy i kommunen men processerna för arbetet med inköp och upphandling är i begränsad utsträckning ändamålsenliga. Vidare saknas ett fullt ändamålsenligt helhetsgrepp inom kommunen/förvaltningarna när det gäller frågor kring inköp och upphandling. Det finns en policy som reglerar uppföljning, men denna tillämpas inte. Policyn skulle exempelvis kunna utgöra en grund för kontrollmoment, i internkontrollplanen, vilket rätt använt då ger både förbättrad intern kontroll på området och tillämpning av policyns reglering på området.

Kommentar:
Upphandlaren har sett på frågan och tagit fram ett antal prioriterade punkter. Det bedöms som nödvändigt att politiker och chefer medvetandegöras om att vi måste bygga upp inköp/upphandling från grunden. En övergripande utbildning så att de känner till regelverket och vet vad det innebär. Ansvarig för genomförandet ska vara upphandlaren. En sådan utbildning bör genomföras efter valet när vi har valt politiker för nästa mandatperiod. Inköpspolicyn är under bearbetning för att göras mer anpassad till användarnas behov.

Vi arbetar med att kommunicera ut de avtal som finns och hur man rent praktiskt beställer från dessa. Upphandlaren har även informerat chefer och arbetsledare om regelverket och vad som gäller. Ett arbete har påbörjats där beställare kommer att utses på respektive enhet.
De personerna/beställarna måste få utbildning/information i exempelvis:

- Hur hela inköpsprocessen från behov till uppföljning går till LOU

Postadress
956 81 ÖVERKALIX
Internet: www.overkalix.se

Besöksadress
Storgatan 17

Telefon
0926-740 00
E-post: kommun@overkalix.se

Telefax
0926-77920

Bankgiro
757-9311

- Inköpspolicy
- Inköpsriktlinjer
- Vilka avtal vi har och hur de fungerar
- Upphandlingsverktyget Mercell (direktupphandlingar ska göras i Mercell)

Det här är också en fråga om kultur där vi som medarbetare och politiker måste acceptera och arbeta utifrån regelverket. Att genomföra dessa förändringar tar tid.

Avtalsdatabasen är integrerad med och finns i Mercell (funnits sedan juli 2015). Vi måste börja använda avtalsdatabasen så att våra avtal blir tillgängliga och används inom hela organisationen. Avtalsdatabasen är ett system för att registrera, spara och hantera avtal. Man kan:

- Skicka frågor och info till leverantörer
- Omförhandla avtal
- Har kontinuerlig tillgång till uppdaterade kontaktuppgifter
- Synkronisera avtal med kalenderfunktioner
- Samla in feedback om avtal
- Se fullständig dokumentation och historia

Alla upphandlingar vi gör framöver kommer direkt in i avtalsdatabasen.

Granskning av tillförlitlighet i redovisning, system och rutiner för kundfakturering

Sammanfattning av granskning

Vår sammanfattande bedömning är att kommunens interna kontroll inom området är bristande. Det finns reglerat hur avgifterna ska beräknas, dock bedöms det inte finnas ändamålsenliga arbets-/rutinbeskrivningar på området. Vidare ser vi brister i underlagens utförande och kvalitetssäkring. Vi ser även att riktlinjer för fakturering och kravhantering inte följs, samt att de riktlinjer som finns för detta inte är aktuella och ändamålsenliga.

Kommentar:

Personal från ekonomikontoret och enhetschefer har suttit ner tillsammans och arbetat med frågan för att få till bättre rutiner vid fakturering. De har arbeta fram en blankett för att underlätta rapporteringen till ekonomikontoret och på så sätt få en tillförlitligare fakturering.

För avgiftshandläggning används ett program som heter Procapita. Utbildning har genomförts hösten 2017 på plats på kommunen. Både enhetschefer från sociala och personal från ekonomikontoret har deltagit vid utbildningsdagarna.
Detta område fungerar bättre dock finns det fortfarande justeringar som behöver göras och detta är ett löpande arbete.

SR RL LTG

Under hösten planeras ytterligare träff för att se vad man kan göra för ytterligare justeringar.

Engenomlysning av ekonomifunktionen har genomförts under 2017/2018 för att definiera vad som är problematiken. Genomlysningen resulterade senare i en rapport där brister konstateras i kundfordringar. Det krävs ett omfattande arbete med att komma tillrätta med detta och många problem härrör långt bakåt i tiden.
Vi har även påbörjat arbetet med att utföra avstämningar månadsvis av samtliga kundfordringskonton i bokföringen som motsvarar fakturering av de olika intäktskällorna som är aktuella i dagsläget (5 stycken reskontror). Vi har gjort en första initial avstämning den 1/6 avseende dessa reskontror. Det finns mindre avvikelser mellan reskontror och bokförda saldon på balanskonton för kundfordringar. Vi kommer även att påbörja genomgång av äldre bokförda kundfordringskonton som inte används i dagsläget men innehåller bokförda saldon samt en genomgång av konto för reserverade osäkra kundfordringar. Genomgång av dessa konton i bokföringen planeras till juni/juli/augusti. Vår förhoppning är att vi ska ha ett underlag till samtliga kundfordringskonton i slutet på augusti där vi kan besluta om åtgärder. Utgångspunkten i arbetet kommer att vara den rapport som sammanställts av KPMG och de synpunkter som framförts där samt med beaktande av PwC:S revisionsdragning.

Vi har även tagit ut aktuella kundfordringslistor avseende VA och Renhållning för att se vad som förfallit till betalning och där uppföljning krävs. Diskussion förs hur vi kan gå vidare med dessa förfallna men obetalda fordringar. Åtgärder kan bestå i att fordran skickas till kronofogden och att avstängning av vatten vidtas. Möte med tekniska chefen har initieras för genomgång av obetalda fordringar samt vilka åtgärder vi kan vidta.
Vi har påbörjat kartläggningen av rutiner för hantering av betalningar som erhålls via inkasso samt hantering av återbetalningar rörande kunder som felaktigt betalat för mycket till kommunen.

Vårt ekonomisystem har uppdaterats i maj 2018, där har samtliga medarbetare genomgått utbildning kopplat till programmet. Vi har ett inbokat möte i augusti med vår programleverantör Visma där vi kommer att gå igenom hur vi använder systemet samt öka vår kompetens kring systemanvändningen på alla ekonomihandläggare. Vi kommer också att se över om systemanvändningen kan förenklas och bli mer användarvänlig. Personal från Visma kommer att vara här i 3 dagar för att bistå oss. Vi kommer även att göra en systemdokumentation kopplad till systemet för att underlätta användning och minska sårbarhet.

HP RL EG

Ekonomihandläggare i Överkalix har även varit i kontakt med personal på Haparanda kommun för att se hur de hanterar olika redovisningsfrågor där man känt osäkerhet kring vilka rutiner och handhavanden som är ändamålsenliga.

För att utöka resurserna på ekonomiavdelningen så pågår en rekryteringsprocess avseende 1 eller 2 ekonomihandläggare. Vi kommer att se över vilka arbetsuppgifter som finns på avdelningen och fördela dessa på samtliga ekonomihandläggare så att varje person har sina ansvarsområden och även ansvarar för avstämningar inom sina ansvarsområden. Utbildning och stöd men även uppföljning av arbetet kommer att hanteras av Ekonomichefstjänsten.

Ansvarsutövande 2017 – grundläggande granskning av styrning och kontroll samt måluppfyllelse

Sammanfattning av granskning

Styrelsen har inte antagit någon plan för sin verksamhet. Den verksamhetsplan som finns är fastställd av fullmäktige. De övergripande målen som fastställts av fullmäktige i *Budget 2017* har inte brutits ned av styrelsen för sina ansvarsområden. Budgeten för styrelsens verksamhet är fastställd av dess utskott. Rapporteringen av nämndernas ekonomi rapporteras löpande till styrelsen. Styrelsen har under året fattat beslut om att nämndernas rapportering ska innehålla avvikelser och eventuella förslag på åtgärder.

Kommentar:

Kommunstyrelsen har sett problematiken kring arbetet med målarbetet och har därför prioriterat det området under 2017/2018. Kommunfullmäktige har beslutat om tre övergripande verksamhetsmål för Överkalix kommun. Några personer har deltagit i utbildning i resultatstyrning och en kvalitetsgrupp har bildats. Gruppen arbetar med en modell för att implementera målarbetet i verksamheterna. En arbetsdag har genomförts med 3 av 4 nämnder för att höja kompetensen kring resultatstyrning och skapa samsyn kring målarbetet. Bygg- och miljönämnden kommer att ha sin arbetsdag i augusti 2018. Kommunstyrelsen och Barn- och utbildningsnämnden har beslutat om mål för sin verksamhet kopplat till de nya övergripande målen. Socialnämnden samt bygg- och miljönämnden ska fatta beslut längre fram.
Chefer/arbetsledare har fått en första introduktion i arbetsmodellen vid en chefsträff under 2018. Som ett led i arbetet med uppföljning, utvärdering och bedömning av måluppfyllelse har kommunen nu även tillgång till ett enkätverktyg. Några personer från kommunen har genomgått utbildning verktyget.
Intern kontrollplan har fastställts av styrelsen.

Granskning – PM avseende leverantörsutbetalningar
Sammanfattning av granskning
Den interna kontrollen har inte varit tillräcklig och tillämpningen av LOU har inte varit tillräcklig

Kommentar:
Anbud tas enbart emot digitalt via vårt upphandlingsverktyg. Se även svar kopplat till granskning "intern kontroll i system och rutiner för avtalstrohet".

Granskning av årsredovisning 2017
Kommentar:
Den nedskrivning av Industrihus 1 som var beaktad i bokslutet för 2017 har återförts i bokslutet. Nedskrivningen uppgick till 4500 tkr och har nu återbokats. Efter återbokningen uppgår resultatet i årsbokslutet för 2017 till 8,3 Mkr. Av resultatet på 8,3 Mkr har 5,8 Mkr avsatts till RUR. Årsredovisningen har korrigerats på samtliga poster där förändringen av resultatet påverkar innehållet. Kommunen lever upp till kommunallagens krav en ekonomi balans och lever upp till kommunallagens krav, inga underskott från tidigare år finns. Kommunstyrelsen har säkerställt att årsredovisningens räkenskaper är rättvisande och upprättas i enlighet med lagens krav och god redovisningssed. Se även kommentar i avsnittet "granskning av tillförlitlighet i redovisning, system och rutiner för kundfakturering ".

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö
Sammanfattning av granskning
Revisionsrapporten tar upp iakttagelser och rekommendationer kring nedanstående två områden.

1. *Målstyrning*
    i. Utveckla ändamålsenlig målstyrning angående kompetensförsörjning och arbetsmiljö. Bryta ner fullmäktiges kommunövergripande mål, så att uppföljning av måluppfyllelse möjliggörs.
    ii. Utveckla aktuell kompetensförsörjningsplan som utgör en strategi för att uppfylla övergripande mål inom området

Kommentar:
Kommunfullmäktige har beslutat om tre övergripande verksamhetsmål för Överkalix kommun. I granskningen redovisas att uppföljning av områdena kompetensförsörjning och arbetsmiljö sker på politisk nivå, men att målen behöver preciseras så att bedömning av måluppfyllelse kan göras. Målen har diskuterats i forum politik/förvaltning. Se även kommentar till granskning "ansvarsutövande 2017 – grundläggande granskning av styrning och kontroll samt måluppfyllelse".

HP RL LTG

Kompetensförsörjning finns på agendan i olika forum inom kommunen och diskuteras regelbundet i kommunens centrala ledningsgrupp. Förvaltningar/verksamheter arbetar med åtgärder för kompetensförsörjning i kortare och längre perspektiv. En del åtgärder för förbättrad kompetensförsörjning har genomförts i förvaltningarna, exempelvis särskilda satsningar på någon svårrekryterad grupp. Ett förslag till kompetensförsörjningsplan för socialnämndens verksamhetsområden har arbetats fram under våren 2018. Prognoser för pensionsavgångar inom olika yrken/nämnder tas fram och redovisas i årsredovisningen. Personalkontoret kan hjälpa förvaltningarna med specifika uppgifter och statistik inom personalområdet. Det finns behov av att ta fram en aktuell kompetensförsörjningsplan, på övergripande nivå. En sådan plan ersätter dock inte förvaltningarnas ansvar och arbete med exempelvis analyser och åtgärder.
Konstateras att arbete med området pågår. Utveckling av målstyrning inom områdena kompetensförsörjning och arbetsmiljö inryms i kommunens övergripande arbete med förbättrad målstyrning. Fortsatt arbete krävs.

2. *Stöd för chefer*
   i. Kompletterande stöd för chefer i form av aktuell personalhandbok

Kommentar:
En inventering av befintligt material har genomförts. Uppdateringar och/eller framtagande av kommungemensamt material har gjorts och kommer att göras fortlöpande utifrån behov. Material finns tillgängligt i "Chefspärmen" på intranätet Björnet. Exempel på material som uppdaterats eller tagits fram sedan granskningen:

- lönepolicy och lönepolitiskt program
- material för medarbetarsamtal, bland annat om verksamhetens mål och kompetensutveckling
- instruktioner för arbetsplatsträffar
- introduktion av nya
- nytt material för avslutningssamtal
- stödmaterial/checklista vid avslut av anställning
- riktlinjer för uppvaktning

Under hösten kommer nytt stödmaterial för rekryteringsprocessen.

För att ytterligare bidra till att chefer har tillräckliga kunskaper inom området kompetensförsörjning och arbetsmiljö finns de så kallade chefsträffarna som genomförs regelbundet sedan slutet av 2016. De innehåller utbildningsinslag om exempelvis någon ny eller befintlig lag/förordning/föreskrift eller lokala policydokument/riktlinjer/rutiner. Vid chefsträffar har bland

LL RL LTG

annat områdena sexuella trakasserier, kränkande särbehandling och rehabilitering tagits upp. Till hösten planeras en chefsutbildning om bland annat löneprocessen.
Chefer har även möjlighet till behovsanpassat stöd och service från personalchef, rehabiliteringshandläggare och företagshälsovård i frågor om kompetensförsörjning och arbetsmiljöarbete. Konstateras att arbete har skett och pågår fortlöpande, i syfte att ge chefer stöd gällande kompetensförsörjning och arbetsmiljö.

Övrigt inom området kompetensförsörjning/arbetsmiljö

- Beslut har fattats under våren 2018 om ny delegationsordning för personaladministrativa frågor. Detta ger chefer ökat mandat gällande exempelvis anställningar och tjänstledigheter, och leder även till en smidigare hantering av vissa personalfrågor.
- För att underlätta systematiskt arbetsmiljöarbete och uppföljning, påbörjas införandet av ett system för tillbudsrapportering i höst.
- Under 2018 ska en översyn göras av kommunens riktlinjer och rutiner avseende kränkande särbehandling, samt trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier.
- Medarbetarenkät om friskvård genomförs och ska sammanställas under hösten.
- Under hösten 2018 planeras en medarbetarundersökning, en så kallad HME-enkät.

Sammanfattande kommentarer:
Sammanfattningsvis kan det konstateras att arbete har skett och att arbete pågår och att det krävs att arbetet fortsätter. Många av punkterna berör samtliga nämnder och kommunen behöver ses som en helhet där samtliga arbetar mot samma mål. Hur budgetförutsättningarna ser ut under kommande år kommer att avgöra hur arbetet med ovanstående punkter kan fortskrida. Det krävs ekonomiska och personella resurser för att kunna fortsätta arbetet. Det krävs även att rekryteringar lyckas framförallt till nyckelpositioner. Att kommunstyrelsen, trots att mycket arbete har gjorts och fortlöpande görs, föreslås att inte beviljas ansvarsfrihet är olyckligt då våra medarbetare dagligen arbetar med att utveckla och förbättra verksamheten i enlighet med de granskningar som görs. Vi har en fantastisk personal som gör sitt yttersta för att bidra till verksamhetens bästa. En rekommendation är att revisorerna följer upp de granskningar som görs för att få en uppfattning om vilket arbete som pågår och hur långt man kommit inom vissa område.

Överkalix kommun

Revisorerna

Datum
2018-06-05
Ert datum

Referens

Er referens

2018-06-07

Till
Fullmäktige i Överkalix kommun
Org. Nr 212000-2684

Revisionsberättelse för år 2017

Vi har granskat kommunstyrelsens och övriga nämnders verksamhet, och i vår roll som utsedda lekmannarevisorer och förtroendevalda revisorer även verksamheten i kommunens företag. Granskningen har utförts i enlighet med kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet samt kommunens revisionsreglemente.

Granskningen har inriktats mot kommunstyrelsens och de övriga nämndernas styrning, uppföljning och kontroll. Vi har så långt som möjligt bedömt ändamålsenlighet och effektivitet i verksamheten, samt granskat räkenskaperna och den interna kontrollen. Vi har i våra prioriteringar av granskningsinsatser utgått från en bedömning av väsentlighet och risk och omsatt prioriteringarna i en revisionsplan för året. Revisionsinsatserna har dels genomförts i form av övergripande granskning av styrelsens respektive nämndernas ansvarsutövande, och dels av fördjupade granskningsinsatser där vi så funnit erforderligt.

Därutöver har vi löpande under året träffat ansvariga politiker och tjänstemän för att få ytterligare information avseende den verksamhet som bedrivits.

Vi bedömer sammantaget;

- att styrelsen och nämnder i Överkalix kommun sammantaget i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, men att det finns vissa brister – främst vad gäller kommunstyrelsen och socialnämnden
- att det finns stora brister vad gäller intern kontroll som behöver åtgärdas – här har kommunstyrelsen ett ledande och samordnande ansvar, och åtgärder behövs även inom övriga nämnders verksamheter
- att årsredovisningen inte är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed, vilket innebär att årsredovisningen inte ger en rättvisande bild av årets resultat; väsentliga avvikelser mot god redovisningssed har påträffats avseende nedskrivning av en fastighet vilket påverkar räkenskaperna
- att kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans
- att årsredovisningens resultat är delvis förenligt med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning
- att det verksamhetsmässiga utfallet delvis är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om

Postadress 956 81 ÖVERKALIX | Besöksadress Storgatan 17 | Telefon 0926-740 00 | Telefax 0926-77920 | Bankgiro 757-9311 | Postgiro 6 03 31 –6
Internet: www.overkalix.se | E-post: kommun@overkalix.se

LTG

Ansvarsfrihet

Vi tillstyrker att barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden samt bygg- och miljönämnden samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.

Vi avstyrker att kommunstyrelsen beviljas ansvarsfrihet.
Årets granskningar visar att

- kommunstyrelsen inte har säkerställt tillämpning av tillfredsställande system för intern kontroll
- kommunstyrelsen inte har säkerställt att årsredovisningens räkenskaper är rättvisande och upprättas i enlighet med lagens krav och god redovisningssed
- det finns ett stort behov av att styrelsen stärker sin styrning och uppföljning av verksamheten

Vidare ser vi mycket allvarligt på resultatet av vår granskning mot bakgrund av en enskild utbetalning. Granskningen visar bl a på bristande intern kontroll, avsaknad av underlag, frångående av för sammanhanget gängse processer samt avsaknad av tydligt beslut i förhållande till delegationsordningen vilket gör att vi bedömer att detta gränsar till obehörigt beslutsfattande. I detta sammanhang är vi särskilt kritiska mot kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande som vi bedömer har ett stort ansvar i flera delar.

Granskningen av årsredovisningen visar att räkenskaperna påverkas av en nedskrivning som avviker mot god redovisningssed. Avvikelsen är väsentlig och innebär att vi bedömer att årsredovisningen inte ger en rättvisande bild av årets resultat. Med anledning av detta föreslår vi att årsredovisningen 2017 rättas innan fullmäktiges godkännande.

Till revisionsberättelsen har bilagts en redogörelse som utgör underlag till revisionsberättelsen och vår sammantagna bedömning samt ger en bild av den revision som bedrivits under året.

Överkalix kommun 2018-06-05

Tord Henriksson

Mariana Olausson

Sune Nilsson

Curt Gyllemalm

Kennerth Moberg

HH RL LIG

Till revisionsberättelsen hör bilagorna

Revisorernas redogörelse för år 2017	Bilaga 1
Förteckning över de sakkunnigas rapporter	Bilaga 2
Granskningsrapport och revisionsberättelse för de kommunala företagen	Bilaga 3

HR RL HG

Överkalix kommun

Revisorerna

Datum
2018-06-05
Ert datum

Referens

Er referens

Bilaga 1 till revisionsberättelse 2017

Revisorernas redogörelse för år 2017

Under verksamhetsåret 2017 har vi valt att genomföra den övergripande granskningen av **kommunstyrelsens och nämndernas ansvarsutövande** genom en översiktlig protokoll- och dokumentationsgranskning med ett antal så kallade kontrollmoment med inriktning mot ledning, styrning och intern kontroll. dels utifrån diskussion med respektive nämnd/styrelse. Med utgångspunkt i denna granskning har vi sedan träffat styrelsen och nämnderna för en dialog kring granskningsresultatet. Våra sammanfattande bedömningar och rekommendationer för respektive styrelse och nämnd redovisas i det följande:

- **Vår bedömning är att kommunstyrelsens ansvarsutövande i begränsad utsträckning varit tillräcklig.**
  Vi rekommenderar, i likhet med föregående år, att kommunstyrelsen stärker sin styrning och kontroll genom att bryta ner fullmäktiges mål till en egen verksamhetsplan. Vi konstaterar att det kan finnas anledning att styrelsen ser över formerna för hur arbetet som sker i arbetsutskottet återrapporteras till styrelsen. Vidare är vår rekommendation att styrelsen säkerställer ett ändamålsenligt och systematiskt arbete kopplat till internkontrollplanen och riskbedömningar av verksamheten.

- **Vår bedömning är att socialnämndens ansvarsutövande i begränsad utsträckning har varit tillräcklig.**
  Vi rekommenderar att socialnämnden fortsatt arbetar med att stärka sin styrning och kontroll av verksamheten samt utvecklar rutiner för att systematiskt utveckla detta arbete. Vi noterar även för 2017 att kommunens arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare fortsatt bör ses som ett prioriterat område och att omsättning av personal samt rekryteringsproblem lett till begränsningar i det arbete som kunnat utföras.

- **Vår bedömning är att barn- och utbildningsnämndens ansvarsutövande till övervägande del har varit tillräckligt.**
  Vi rekommenderar att barn- och utbildningsnämnden säkerställer att det finns ändamålsenliga och mätbara mål för verksamheten i större utsträckning. Samt att det finns rutiner för att följa upp och säkerställa att aktiviteter/åtgärder som är beslutade av kommunfullmäktige utförs.

Postadress 956 81 ÖVERKALIX | Besöksadress Storgatan 17 | Telefon 0926-740 00 | Telefax 0926-77920 | Bankgiro 757-9311 | Postgiro 6 03 31 –6
Internet: www.overkalix.se | E-post: kommun@overkalix.se

- **Vår bedömning är att bygg- och miljönämndens ansvarsutövande till övervägande del har varit tillräckligt.**
  Vi rekommenderar att nämnden fortsatt arbetar strategiskt med kompetensförsörjningen.

För utförligare redogörelse av granskningens resultat hänvisar vi till vår skrivelse samt PwC:s granskning-PM för respektive styrelse/nämnd.

Resultatet av de **fördjupade granskningar** och de **granskningar av räkenskaperna** vi genomfört visar bl a följande:

- Vår granskning av **tillförlitlighet i redovisning, system och rutiner för kundfakturering** visade att den interna kontrollen inom området är bristande. Det finns reglerat hur avgifterna ska beräknas, dock bedöms det inte finnas ändamålsenliga arbets-/rutinbeskrivningar på området. Vidare ser vi brister i underlagens utförande och kvalitetssäkring. Vi ser även att riktlinjer för fakturering och kravhantering inte följs, samt att de riktlinjer som finns för detta inte är aktuella och ändamålsenliga.
- Granskningen avseende **kompetensförsörjning och arbetsmiljö** visar att arbetet endast i begränsad utsträckning bedrivs ändamålsenligt samt att den interna kontrollen på områdena är otillräcklig. Det saknas antagna mål, en känd och tillämpad strategi samt en aktuell kompetensförsörjningsplan inom kommunen som organisation. Fullmäktiges kommunövergripande mål har inte brutits ner av respektive styrelse/nämnd på ett sätt som möjliggör en uppföljning av måluppfyllelse. Endast barn- och utbildningsnämnden anger aktiviteter för arbetsmiljöområdet i sitt styrande dokument. Stöd för ansvariga chefer gällande kompetensförsörjningsområdet samt arbetsmiljöarbetet i form av en aktuell/uppdaterad personalhandbok saknas.
- En granskning av **intern kontroll avseende avtalstrohet** visar att den interna kontrollen är bristande. Bland annat kan vi konstatera att det inte förekommer någon uppföljning av avtalstrohet eller om avtalen följs eller inte, att det inte finns tillfredsställande system t ex i form av en avtalsdatabas som stöd för beställare och avropare, att det saknas styrning kring vem som får beställa/göra inköp, vem som får granskningsattestera samt att det saknas ett tillförlitligt avtalsregister. Vi noterar att internkontrollplanen innehåller ett kontrollmoment för att betalningar till leverantörer sker i enlighet med ingångna avtal, samt att risken för avvikelser i detta fall anses som liten. Vår uppfattning är att riskbedömningen kan ifrågasättas med tanke på de utvecklingsbehov som finns kopplat till ex-vis säkerställd tillgång till aktuellt avtalsregister och information på inköpsområdet samt mot bakgrund av att det inte finns någon tydlig begränsning av vilka som får göra inköp. I granskningen gjordes även en registeranalys för att få en värdemätare på den faktiska avtalstroheten. Registeranalysen omfattade inköp av kontorsmaterial och livsmedel. Utifrån registeranalysen är vår bedömning att faktisk avtalstrohet råder i begränsad utsträckning. När det gäller kontorsmaterial var inte ens hälften av inköpen gjorda hos rätt leverantör. För livsmedel var totalt 77 % av inköpen är gjorda hos rätt leverantör.

LTG

- Vi har även genomfört en **särskild granskning avseende en leverantörs-utbetalning** mot bakgrund av en utbetalningsorder som upprättats på kommunen och avsett en utbetalning till en leverantör. Syftet var att, utifrån eftersökande av underlag och förklaring till utbetalningen, analysera hanteringen utifrån perspektiv på ändamålsenlighet och intern kontroll. Av granskningen framgår att utbetalningen enligt de intervjuade är ett mellan kommunen och en anbudsgivare överenskommet "skadestånd", hänförlig till en upphandling där de intervjuade ser kommunen som vållande till upphandlingsskada då ett anbud ska ha inkommit via post men inte hanterats korrekt. Sammanfattningsvis är vår bedömning utifrån granskningsiakttagelserna att den interna kontrollen inte varit tillräcklig, att det kan ifrågasättas om beslut fattats av behöriga personer, att tillämpningen av LOU inte var ändamålsenlig samt att hanteringen av utbetalningen även kan ifrågasättas ur perspektivet att verksamheten ska bedrivas på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. För närmare information och redogörelse av granskningsiakttagelserna hänvisar vi till vår skrivelse samt PwC:s gransknings-PM.
- Granskningen av **Delårsrapport 2017** visade bland annat att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2017. Vidare visade granskningen att det redovisade *finansiella resultatet* delvis är förenligt med fastställda mål som fullmäktige fastställt i budget 2017 då tre av de fyra målen beräknas uppnås. Måluppfyllelsen i verksamhetsperspektivet är god vilket leder till bedömningen att verksamhetens prognostiserade utfall för 2017 är förenligt med god ekonomisk hushållning.
- Granskningen av **Årsredovisning 2017** visade att årsredovisningen inte är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed, vilket innebär att årsredovisningen inte ger en rättvisande bild av årets resultat. Årets resultat har belastats med nedskrivning av Industrihus 1 med 4,5 mkr. Den tillämpade redovisningen avviker väsentligt från god redovisningssed och står i strid med Rådet för Kommunal Redovisnings rekommendation då vi bedömer att villkoren för nedskrivning ej är uppfyllda. Totalt uppgår resultatfelet ovan till 4,5 mnkr. Felet är materiellt och påverkar räkenskaperna för år 2017 i väsentlig omfattning. Därutöver ser vi en osäkerhet i posten kundfordringar då vi i vår revision inte erhållit fullständiga underlag till alla balanskonton som avser kundfordringar. Vidare konstaterar vi att kommunen/ekonomikontoret har bristfälliga avstämningsrutiner. I redovisningen saknar vi avstämningar mellan bokföring och sidoordnad bokföring. Enligt KRL 2 kap 9§ måste sidoordnad bokföring av tillgångar, skulder, avsättningar och eget kapital ske i den utsträckning som behövs för att ge en tillfredsställande kontroll och överblick. Vår bedömning är att detta inte sker i dagsläget och att det i sammanhanget bl a är en resurs-/kompetensfråga. Utöver ovanstående noterar vi att styrelsen bedömer att kommunen uppnår god ekonomisk hushållning avseende de finansiella målen och de verksamhetsmässiga målen. Vår bedömning är att målen är delvis uppfyllda. I övrigt bedömer vi att årsredovisningen huvudsakligen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans och inga underskott från tidigare år finns.

LTG

Överkalix kommun

Revisorerna

Datum
2018-06-05
Ert datum

Referens

Er referens

Bilaga 2 till revisionsberättelse 2017

Förteckning över de sakkunnigas rapporter

- Granskning av tillförlitlighet i redovisning, system och rutiner för kundfakturering
  (juni 2017)
- Granskning av delårsrapport 2017
  (september 2017)
- Kompetensförsörjning och arbetsmiljö
  (augusti 2017)
- Ansvarsutövande 2017 – grundläggande granskning av styrning och kontroll samt måluppfyllelse (PM för respektive styrelse/nämnd)
  (februari 2018)
- Intern kontroll i system och rutiner för avtalstrohet
  (mars 2018)
- Granskning-PM avseende leverantörsutbetalning
  (mars 2018)
- Granskning av årsredovisning 2017
  (maj 2018)

Postadress 956 81 ÖVERKALIX | Besöksadress Storgatan 17 | Telefon 0926-740 00 | Telefax 0926-77920 | Bankgiro 757-9311 | Postgiro 6 03 31 –6
Internet: www.overkalix.se | E-post: kommun@overkalix.se

RL LIG

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Överkalixbostäder, org.nr 898200-0666

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Överkalixbostäder för år 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *Den icke-kvalificerade revisorns ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig

UE

LTG

felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den icke-kvalificerade revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt stiftelselagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftelsen resultat och ställning. UE

LTG

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen Överkalixbostäder för år 2017.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Luleå den 16 april 2018

Katarina Enbom

Katarina Enbom
Auktoriserad revisor

Överkalix den 16 april 2018

Sune Nilsson

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Överkalix Värmeverk AB, org.nr 556241-9138

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Överkalix Värmeverk AB för år 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Överkalix Värmeverk ABs finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Överkalix Värmeverk AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Överkalix Värmeverk AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Överkalix Värmeverk AB för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

LTG

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Överkalix Värmeverk AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Luleå den 3 maj 2018

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Charles Enryd
Auktoriserad revisor

LTG

Lekmannarevisor
Överkalix Värmeverk AB

2018-05-07

För kännedom
Bolagsstyrelsen
Kommunstyrelsen

Till Årsstämman i
Överkalix Värmeverk AB
org. nr. 556241-9183

Granskningsrapport för Överkalix Värmeverk AB år 2017

Undertecknad, av kommunfullmäktige i Överkalix kommun utsedd lekmannarevisor i Överkalix Värmeverk AB, har granskat bolagets verksamhet under 2017. Granskningen utförs enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. I granskningen har jag biträtts av PwC.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, avtal och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska årligen bedöma om verksamheten i det kommunala bolaget skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig med särskilt beaktande av kommunens intresse som ägare.

Granskningen har inriktats på att följa upp bolagets efterlevnad av bolagsordning och ägardirektiv. Under verksamhetsåret 2017 år har jag genomfört min granskning genom att följa bolagets verksamhet bl a via protokoll. Avslutningsvis har jag träffat bolagets VD för diskussion och information utifrån frågor och iakttagelser i min granskning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet utifrån förutsättningarna har skötts på ett i allt väsentligt ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med i huvudsak tillräcklig intern kontroll. Vi ser dock att det finns behov av utveckling vad gäller bolagets styrning och uppföljning av verksamheten.

Överkalix den 9 april 2018

Sune Nilsson
Lekmannarevisor

LIG

Kommunfullmäktiges protokoll 2019-06-24 §§ 68-69
Bilaga 4

ÖVERKALIX
KOMMUN
Kommunkansliet

Tjänsteskrivelse

Dnr 687-2018

Kommunfullmäktige

Svar på revisionsberättelse 2018 angående ansvarsfrihet för år 2018

Revisionsberättelse 2018, 2019-04-24 se Dnr 687-2019:

"Vi har granskat kommunstyrelsens och övriga nämnders verksamhet, och i vår roll som utsedda lekmannarevisorer och förtroendevalda revisorer även verksamheten i kommunens företag. Granskningen har utförts i enlighet med kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente, samt enligt de ekonomiska och andra förutsättningar som kommunfullmäktige beslutat om för revisionen.
Granskningen har inriktats mot kommunstyrelsens och de övriga nämndernas styrning, uppföljning och kontroll. Vi har så långt som möjligt bedömt ändamålsenlighet och effektivitet i verksamheten, samt granskat räkenskaperna och den interna kontrollen. Vi har i våra prioriteringar av granskningsinsatser utgått från en bedömning av väsentlighet och risk och omsatt prioriteringarna i en revisionsplan för året. Revisionsinsatserna har utöver räkenskapsgranskning dels genomförts i form av övergripande granskning av styrelsens respektive nämndernas ansvarsutövande, och dels av en fördjupad granskning av en händelse under 2017 vilket kräver ytterligare utredning, då det kvarstår ett antal frågeställningar som vi ej fått svar på.
Därutöver har vi löpande under året träffat ansvariga politiker och tjänstemän för att få ytterligare information avseende den verksamhet som bedrivits.
Vi bedömer sammantaget;
• att kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden sammantaget till övervägande del har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Vi bedömer dock att de ej bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt samt att styrning och intern kontroll behöver förbättras.
• att bygg- och miljönämnden till övervägande del har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt med tillräcklig intern kontroll. Vi ser dock att det även här finns förbättringspotential vad gäller styrning och kontroll.
• att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen är

Postadress
956 81 ÖVERKALIX
Internet: www.overkalix.se
Besöksadress
Storgatan 17
Telefon
0926-740 00
E-post: kommun@overkalix.se
Telefax
0926-779 20
Bankgiro
757-9311

LTG

upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed.
• att kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.
• att årets resultat till övervägande del är förenligt med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning.
• att det verksamhetsmässiga utfallet delvis är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om.

Ansvarsfrihet
Vi tillstyrker att bygg- och miljönämnden samt enskilda förtroendevalda i nämnden beviljas ansvarsfrihet.
Däremot avstyrker vi ansvarsfrihet för kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ.

• Vi ser mycket allvarligt på resultatet av vår fördjupade utredning mot bakgrund av en enskild utbetalning under 2017. Granskningen visar bl a på bristande intern kontroll, avsaknad av underlag, frångående av för sammanhanget gängse processer vad gäller bl a upphandling och attesteringsrutiner, obehörigt beslutsfattande samt ett antal osammanhängande och motsägelsefulla uppgifter som lämnat flertalet utestående frågeställningar som vi ej fått svar på.
Enligt vår bedömning visar vår granskning på ett tydligt behov av fortsatt utredning vilket vi rekommenderade kommunstyrelsen att arbeta vidare med då såväl resurser som tid begränsade våra förutsättningar att fortsätta granskningen. Kommunstyrelsen har valt att inte hörsamma revisionens rekommendation vilket vi ser mycket allvarligt på.

• Kommunstyrelsen har valt att tolka kommunfullmäktiges beslut den 25 juni 2018 om ansvarsfrihet så att ärendet enskild utbetalning är avslutat. Förvaltningsrätten i Luleå har genom dom i Mål nr 1870-18 den 12 april 2019 upphävt detta fullmäktigebeslut om ansvarsfrihet.

Till revisionsberättelsen har bilagts en redogörelse som utgör underlag till revisionsberättelsen och vår sammantagna bedömning samt ger en bild av den revision som bedrivits under året."

Kommunstyrelsens förklaring på revisionsberättelse för 2018

Revisorerna ser mycket allvarligt på en enskild utbetalning som skett under 2017. Den enskilda händelsen lyftes upp i 2017 års revisionsberättelse och behandlades av kommunfullmäktige den 25 juni 2017.

Kommunfullmäktige beslutade att bevilja kommunstyrelsen ansvarsfrihet, samt avstod att rikta någon kritik mot nämnden.

Revisorerna har sedan valt att fortsätta granskningen av detta ärende avseende en enskild utbetalning och genomfört en fördjupat granskning som redovisades till kommunstyrelsen den 12 november 2018.
Syftet med granskningen var att undersöka faktiska omständigheter kring leverantörsutbetalningen samt att identifiera om det förekommit andra liknande utbetalningar. I granskningen har revisorerna biträtts av sakkunniga från PwC, till en kostnad av ca 400 000 kr.

Granskningen resulterade i tre rekommendationer till kommunstyrelsen att:

- komplettera genomförd granskning för att klargöra frågeställningen, men även bättre förstå bakgrunden till utbetalningen
- följa upp den fakturering som utgjort underlag för granskningen
- se över sina rutiner för att säkerställa att dokumentationsplikten enligt enligt kommunens inköpspolicy och övriga regelverk tillämpas

Kommunstyrelsen beslutade att:

- tagit del av revisionsrapport fördjupad granskning avseende leverantörs-utbetalning
- Uppdra till upphandlare att arbeta vidare med att se över kommunens rutiner, samt att säkerställa att dokumentationsplikten enligt kommunens inköpspolicy och regelverk tillämpas

  Under 2018 har kommunstyrelsen arbetat fram en ny inköpspolicy och inköpsriktlinjer för kommunen som antagits av kommunfullmäktige den 26 november 2018.
  Kommunstyrelsen har arbetat vidare med att se över kommunens rutiner och säkerställa dokumentationsplikten enligt kommunens inköpspolicy och regelverk. Detta uppdrag kommer att återrapporteras till kommunstyrelsen under våren 2019.

LTG

- Kommunstyrelsen har sett problematiken kring arbetet med målarbetet och har därför prioriterat detta.

  Samtliga nämnder har deltagit i en utbildning för att höja kompetensen kring resultatstyrning och att skapa en samsyn kring målarbetet.

  Intern kontrollplan har fastställts av kommunstyrelsen. Vidare har en ny delegationsordning utarbetats och fastställts under hösten 2018.

  Under året har en rad förbättringar genomförts för att följa upp och utveckla redovisningen av kommunfullmäktiges finansiella och verksamhetsmässiga mål. Detta arbete kommer att fortsätta att utvecklas under 2019.

  Under 2018 har en ny politisk organisation antagits, med en gemensam nämnd. Målsättningen med den nya organisationen är att möjliggöra ett mera målinriktat arbete samt en budgetprocess som blir mer enhetlig. En följd av detta är att kommunstyrelsens svar på det arbete som genomförts under 2018 avser även socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden, då dessa nämnder ej finns idag.

  Under året har KKIK-gruppen använts för att arbeta mera målinriktat mot kund/brukare/medborgares mål. Syftet är att fånga upp resultatet hos dessa grupper och att återföra detta tillbaka in i det kommunala styrverktyget.

- Kommunstyrelsen har valt ett framåtsyftande arbete genom att aktivt arbeta för att förbättra och utveckla den interna kontrollen och stärka sin styrning och uppföljning av verksamheterna.
  Detta arbete har prioriterats före att följa revisorernas rekommendation att fortsätta utredningen av den enskilda utbetalningen som skedde under 2017. Kommunfullmäktige 25 juni 2017 behandlade detta ärende och valde då att inre rikta någon kritik till ordförande och vice ordförande.

  Vidare hänvisar kommunstyrelsen till upprättat skrivelse av dåvarande kommunchef Astrid Isaksson, som beskriver vidtagna åtgärder 2017/2018, Dnr 478-2018.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- bevilja bygg- och miljönämnden samt enskilda förtroendevalda i nämnden ansvarsfrihet

- bevilja kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ ansvarsfrihet

- kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden anses ha vidtagit åtgärder för att uppnå kommunfullmäktiges ekonomiska mål, samt fortsatt att utveckla styrning och intern kontroll i enlighet med lämnat redovisning

- ej rikta någon kritik mot kommunstyrelsen då de valt att ej följa revisorernas rekommendation att fortsätta utredningen av en enskild utbetalning, som skedde 2017 och även behandlats av kommunfullmäktige

LTG

Överkalix kommun

Revisorerna

Datum
2019-04-24

Referens

Ert datum

Er referens

ÖVERKALIX KOMMUN
2019-04-24
Dnr

Till
Fullmäktige i Överkalix kommun
Org. Nr 212000-2684

Revisionsberättelse för år 2018

Vi har granskat kommunstyrelsens och övriga nämnders verksamhet, och i vår roll som utsedda lekmannarevisorer och förtroendevalda revisorer även verksamheten i kommunens företag. Granskningen har utförts i enlighet med kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente, samt enligt de ekonomiska och andra förutsättningar som kommunfullmäktige beslutat om för revisionen.

Granskningen har inriktats mot kommunstyrelsens och de övriga nämndernas styrning, uppföljning och kontroll. Vi har så långt som möjligt bedömt ändamålsenlighet och effektivitet i verksamheten, samt granskat räkenskaperna och den interna kontrollen. Vi har i våra prioriteringar av granskningsinsatser utgått från en bedömning av väsentlighet och risk och omsatt prioriteringarna i en revisionsplan för året. Revisionsinsatserna har utöver räkenskapsgranskning dels genomförts i form av övergripande granskning av styrelsens respektive nämndernas ansvarsutövande, och dels av en fördjupad granskning av en händelse under 2017 vilket kräver ytterligare utredning, då det kvarstår ett antal frågeställningar som vi ej fått svar på.

Därutöver har vi löpande under året träffat ansvariga politiker och tjänstemän för att få ytterligare information avseende den verksamhet som bedrivits.

Vi bedömer sammantaget;

- att kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden sammantaget till övervägande del har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Vi bedömer dock att de ej bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt samt att styrning och intern kontroll behöver förbättras.
- att bygg- och miljönämnden till övervägande del har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt med tillräcklig intern kontroll. Vi ser dock att det även här finns förbättringspotential vad gäller styrning och kontroll.
- att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed.
- att kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.

Postadress 956 81 ÖVERKALIX | Besöksadress Storgatan 17 | Telefon 0926-740 00 | Telefax 0926-77920 | Bankgiro 757-9311 | Postgiro 6 03 31 -6
Internet: www.overkalix.se | E-post: kommun@overkalix.se

- att årets resultat till övervägande del är förenligt med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning.
- att det verksamhetsmässiga utfallet delvis är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om.

Ansvarsfrihet

Vi tillstyrker att bygg- och miljönämnden samt enskilda förtroendevalda i nämnden beviljas ansvarsfrihet.

Däremot avstyrker vi ansvarsfrihet för kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ.

- Vi ser mycket allvarligt på resultatet av vår fördjupade utredning mot bakgrund av en enskild utbetalning under 2017. Granskningen visar bl a på bristande intern kontroll, avsaknad av underlag, frångående av för sammanhanget gängse processer vad gäller bl a upphandling och attesteringsrutiner, obehörigt beslutsfattande samt ett antal osammanhängande och motsägelsefulla uppgifter som lämnat flertalet utestående frågeställningar som vi ej fått svar på.

  Enligt vår bedömning visar vår granskning på ett tydligt behov av fortsatt utredning vilket vi rekommenderade kommunstyrelsen att arbeta vidare med då såväl resurser som tid begränsade våra förutsättningar att fortsätta granskningen. Kommunstyrelsen har valt att inte hörsamma revisionens rekommendation vilket vi ser mycket allvarligt på.

- Kommunstyrelsen har valt att tolka kommunfullmäktiges beslut den 25 juni 2018 om ansvarsfrihet så att ärendet enskild utbetalning är avslutat.

Förvaltningsrätten i Luleå har genom dom i Mål nr 1870-18 den 12 april 2019 upphävt detta fullmäktigebeslut om ansvarsfrihet.

Till revisionsberättelsen har bilagts en redogörelse som utgör underlag till revisionsberättelsen och vår sammantagna bedömning samt ger en bild av den revision som bedrivits under året.

Överkalix kommun 2019-04-24

Tord Henriksson

Mariana Olausson

Kennerth Moberg

Sune Nilsson

Curt Gyllemalm

Till revisionsberättelsen hör bilagorna

Revisorernas redogörelse för år 2018	Bilaga 1
Förteckning över de sakkunnigas rapporter	Bilaga 2
Granskningsrapport och revisionsberättelse för de kommunala företagen	Bilaga 3
Dom från FL Mål nr 1870-18	Bilaga 4

LTG

Överkalix kommun

Revisorerna

Datum
2019-04-24
Ert datum

Referens

Er referens

ÖVERKALIX KOMMUN
2019-04-24
Dnr

Bilaga 1 till revisionsberättelse 2018

Revisorernas redogörelse för år 2018

Under verksamhetsåret 2018 har vi valt att genomföra den övergripande granskningen av **kommunstyrelsens och nämndernas ansvarsutövande** genom en översiktlig protokoll- och dokumentationsgranskning med ett antal så kallade kontrollmoment med inriktning mot ledning, styrning och intern kontroll, och utifrån diskussion med respektive nämnd/styrelse. Med utgångspunkt i denna granskning har vi sedan träffat styrelsen och nämnderna för en dialog kring granskningsresultatet. Våra sammanfattande bedömningar och rekommendationer för respektive styrelse och nämnd redovisas i det följande:

- **Vår bedömning är att kommunstyrelsens ansvarsutövande varit tillräckligt endast i begränsad utsträckning.**
  Vi rekommenderar kommunstyrelsen att utveckla styrning och uppföljning med utgångspunkt i KF:s övergripande målsättningar samt att internbudget framgent fastställs av Ks. Vidare rekommenderar vi styrelsen att säkerställa tydlig styrning och uppföljning kopplat till åtgärdsarbete för en ekonomi i balans.

- **Vår bedömning är att socialnämndens ansvarsutövande varit tillräckligt endast i begränsad utsträckning.**
  Vi rekommenderar att socialnämnden utvecklar sin styrning och uppföljning med utgångspunkt i KF:s övergripande målsättningar, utvecklar arbetet med riskanalys och därtill kopplad intern kontroll samt utvecklar tydlighet/systematik kring uppföljning av verkställighet och effekter. Vidare rekommenderar vi nämnden att säkerställa en tillfredsställande uppföljning och kontroll avseende ekonomin samt fastställa riktlinjer/plan för rapportering till nämnd.

- **Vår bedömning är att barn- och utbildningsnämndens ansvarsutövande varit tillräckligt endast i begränsad utsträckning.**
  Vi rekommenderar att barn- och utbildningsnämnden utvecklar styrning och uppföljning med utgångspunkt i KF:s övergripande målsättningar, samt att nämnden utvecklar analys över risker som grund för prioriteringar i internkontrollarbetet.

RL
HH
LTG

Postadress 956 81 ÖVERKALIX | Besöksadress Storgatan 17 | Telefon 0926-740 00 | Telefax 0926-77920 | Bankgiro 757-9311 | Postgiro 6 03 31 -6
Internet: www.overkalix.se | E-post: kommun@overkalix.se

- **Vår bedömning är att bygg- och miljönämndens ansvarsutövande till övervägande del har varit tillräckligt.**
  Vi rekommenderar att bygg- och miljönämnden utvecklar styrning och uppföljning med utgångspunkt i KF:s övergripande målsättningar, samt att nämnden utvecklar analys över risker som grund för prioriteringar i internkontrollarbetet.

För utförligare redogörelse av granskningens resultat hänvisar vi till vår ansvarsutövandeskrivelse samt PwC:s granskning-PM april 2019 för respektive styrelse/nämnd.

Resultatet av den **fördjupade granskningen** och de **granskningar av räkenskaperna** vi har genomfört visar bl a följande, vilket vi vill belysa;

- Vi har genomfört en **fördjupad utredning avseende en leverantörs-utbetalning** mot bakgrund av en granskning under 2017 gällande en utbetalningsorder som upprättats på kommunen och avsett en utbetalning till en enskild leverantör. Granskningen 2017 visade på ett tydligt behov av fortsatt och fördjupad utredning för att få ökad klarhet i flera frågeställningar. Vår fördjupade utredning 2018 visade bl a följande:
  - En överenskommelse om att utge ersättning i form av skadestånd har fattats långt innan tiden för ansökan om överprövning gått ut och kommunen har haft möjlighet att teckna avtal. Det är ytterst anmärkningsvärt att kommunen i detta läge kommer överens med en enskild näringsidkare om att utge ett "skadestånd". Kommunen har vid tidpunkten för överenskommelsen - för det fall att något upphandlingsrättsligt fel begåtts - haft möjlighet att återkalla sitt tilldelningsbeslut eller hänvisa leverantören till att ansöka om överprövning (även en leverantör som inte har deltagit i en upphandling har möjlighet att ansöka om överprövning). Det är vidare anmärkningsvärt att det till synes inte finns något underlag för beräkningen av det påstådda skadeståndets storlek.
  - Av kommunens inköpspolicy framgår att kommunens relation till leverantörer skall kännetecknas av öppenhet, respekt och professionalitet och att all upphandling ska genomföras så att skattemedel används på bästa sätt. Enligt vår bedömning strider kommunens agerande i skadeståndsfrågan tveklöst mot aktuell policy.
  - Ett beslut om att ingå en förlikning måste fattas i vederbörlig ordning. Av Överkalix reglemente för kommunstyrelsen framgår att kommunfullmäktige delegerat rätten att ingå förlikning (i sådana mål och ärenden, där det ankommer på kommunstyrelsen att föra kommunens talan). Rätten att ingå förlikning har inte delegerats till annan av kommunstyrelsen. Det har inte heller framkommit att aktuella beslutsfattare haft fullmakt att ingå överenskommelsen. Överenskommelsen om ersättning i form av skadestånd har därmed till synes inte heller fattats i vederbörlig ordning.
  - Dokumentgranskningen i övrigt när det gäller avtalstrohet etc. har inte identifierat liknande utbetalningar som avser "skadestånd" eller som helt

RL HI LTG

saknar underlag likt den som nämnts ovan. Vi har dock noterat ett antal potentiella avvikelser. Om dessa observationer härrör till brister i dokumenterade underlag hos kommunen, om vi inte mottagit samtlig dokumentation eller om det beror på andra typer av omständigheter har vi inom ramen för denna granskning inte klargjort. Vi noterar även att det förekommer brister gällande fullständig dokumentation för flertalet av fakturorna i stickprovet.

- Avslutningsvis, vad gäller den del av granskningen som rör skadeståndet, visar utredningen på ett antal osammanhängande och motsägelsefulla uppgifter som lämnat flertalet utestående frågeställningar efter sig. Ett antal intervjuer planerades i syfte att utreda dessa utestående frågeställningar men har ej kunnat genomföras inom rimlig tid varför vi känt oss nödgade att lämna rapport över den granskningsinsats som gjorts hittills. Enligt vår bedömning bör det ske en vidare utredning för att om möjligt bringa klarhet i de frågeställningar som ej fått något svar.

Mot bakgrund av vad som nämnts ovan rekommenderade vi kommunstyrelsen att de tänkta, men ej genomförda intervjuerna, gällande händelserna genomförs för att klargöra de utestående frågeställningarna och att det lämpligen sker på kommunstyrelsens initiativ. Vi anser att kommunstyrelsen rimligen bör ha ett intresse av att bättre förstå bakgrunden till utbetalningen, inte minst som grund för eventuella vidare utvecklingsinsatser, åtgärder och beslut. Utifrån vår granskning och kommunikation med kommunstyrelsen under året kan vi konstatera att styrelsen ännu inte hörsammat vår rekommendation, vilket vi ser mycket allvarligt på.

Från och med 1/1 2017 skall anbud inlämnas digitalt enligt Lag om offentlig upphandling.

- Granskningen av **Delårsrapport 2018** visade bland annat att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten var att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2018. Vidare visade granskningen att det prognostiserade resultatet var delvis förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt samt att verksamhetens prognostiserade utfall delvis var förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2018.

- Granskningen av **Årsredovisning 2018** visade att årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed och att kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Årets resultat är till övervägande del förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2018 är till övervägande del uppfyllda. Verksamhetens utfall är delvis förenligt med fullmäktiges övergripande verksamhetsmål. De verksamhetsmässiga målen för 2018 är delvis uppfyllda.

HP RL 2/6

Överkalix kommun

Revisorerna

Datum
2019-04-24
Ert datum

Referens

Er referens

ÖVERKALIX KOMMUN
2019-04-24
Dnr

Bilaga 2 till revisionsberättelse 2018

Förteckning över de sakkunnigas rapporter

- Fördjupad granskning av leverantörsutbetalning
  (oktober 2018)
- Granskning av delårsrapport 2018
  (september 2018)
- Ansvarsutövande 2018 – grundläggande granskning av styrning och kontroll samt måluppfyllelse (PM för respektive styrelse/nämnd)
  (januari 2019)
- Granskning av årsredovisning 2018
  (april 2019)

RL LTG

Postadress 956 81 ÖVERKALIX | Besöksadress Storgatan 17 | Telefon 0926-740 00 | Telefax 0926-77920 | Bankgiro 757-9311 | Postgiro 6 03 31 –6
Internet: www.overkalix.se E-post: kommun@overkalix.se

Överkalix kommun

Revisorerna

Datum
2019-04-24
Ert datum

Referens

Er referens

ÖVERKALIX KOMMUN
2019-04-24
Dnr

Bilaga 3 till revisionsberättelse 2018

Granskningsrapport och revisionsberättelse för de kommunala företagen

I vår roll som lekmannarevisorer i det kommunala aktiebolaget och förtroendevalda revisorer i bostadsstiftelsen har vi även granskat verksamheten i de kommunala företagen. Vårt uppdrag är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredställande samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Till denna bilaga har fogats granskningsrapport och revisionsberättelse för Överkalix Värmeverk AB samt revisionsberättelse för Stiftelsen Överkalixbostäder.

LTG

Postadress
956 81 ÖVERKALIX
Besöksadress
Storgatan 17
Telefon
0926-740 00
Telefax
0926-77920
Bankgiro
757-9311
Postgiro
6 03 31 –6
Internet: www.overkalix.se
E-post: kommun@overkalix.se

Lekmannarevisor
Överkalix Värmeverk AB

För kännedom
Bolagsstyrelsen
Kommunstyrelsen

Till Årsstämman i
Överkalix Värmeverk AB
org. nr. 556241-9183

Granskningsrapport för Överkalix Värmeverk AB år 2018

Undertecknad, av kommunfullmäktige i Överkalix kommun utsedd lekmannarevisor i Överkalix Värmeverk AB, har granskat bolagets verksamhet under 2018. Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. I granskningen har jag biträtts av PwC.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, avtal och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ska årligen bedöma om verksamheten i det kommunala bolaget skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig med särskilt beaktande av kommunens intresse som ägare.

Granskningen har inriktats på att följa upp bolagets efterlevnad av bolagsordning och ägardirektiv. Under verksamhetsåret 2018 är har jag genomfört min granskning genom att följa bolagets verksamhet bl a via protokoll. Avslutningsvis har jag träffat bolagets VD för diskussion och information utifrån frågor och iakttagelser i min granskning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet utifrån förutsättningarna har skötts på ett i allt väsentligt ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med i huvudsak tillräcklig intern kontroll. Vi ser dock, i likhet med föregående års granskning, att det fortsatt finns behov av utveckling gällande bolagets styrning och uppföljning av verksamheten.

Överkalix den 22 mars 2019

Sture Nilsson
Lekmannarevisor

HI RL LTG

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Överkallxbostäder, org.nr 898200-0666

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Överkallxbostäder för år 2018.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finanslella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *Den icke-kvalificerade revisorns ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig

felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den icke-kvalificerade revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt stiftelselagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftelsen resultat och ställning.

LTG

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen Överkalixbostäder för år 2018.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs beseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulla ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Luleå den 29 mars 2019

Katarina Enbom

Katarina Enbom
Auktoriserad revisor

Sune Nilsson

SN RL 214

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I LULEÅ

DOM
2019-04-12
Meddelad i Luleå

Mål nr
1870-18

B/4

ÖVERKALIX KOMMUN
2019-04-24
Dnr

KLAGANDE
1. Tord Henriksson, 490328-8936
Mjölkuddsvägen 255, lgh 1101
973 43 Luleå

2. Mariana Olausson, 681122-8961
Backvägen 7 1TR
956 32 Överkalix

MOTPART
Överkalix kommun
956 81 Överkalix

ÖVERKLAGAT BESLUT
Kommunfullmäktige i Överkalix kommuns beslut den 25 juni 2018, § 45

SAKEN
Laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725), KL

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver Kommunfullmäktige i Överkalix kommuns beslut att bevilja kommunstyrelsen samt de enskilda förtroendevalda i detta organ ansvarsfrihet.

Dok.Id 108752 LTG

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

Besöksadress
Skeppsbrogatan 43

Telefon
0920-29 54 90

Telefax
0920-22 04 59

E-post: forvaltningsrattenilulea@dom.se
www.domstol.se/forvaltningsratt

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ

DOM
2019-04-12

BAKGRUND OCH PARTERNAS INSTÄLLNING

Kommunfullmäktige i Överkalix kommun beslutade den 25 juni 2018 att bevilja kommunstyrelsen och dess enskilda ledamöter ansvarsfrihet gällande räkenskapsåret 2017 trots att revisorerna hade avstyrkt ansvarsfrihet för styrelsen.

Tord Henriksson och Mariana Olausson yrkar att beslutet ska upphävas och anför följande. Enligt 5 kap. 24 § KL ska fullmäktige motivera varför man beslutar att bevilja ansvarsfrihet till nämnd där revisorerna nekat ansvarsfrihet. Fullmäktiges ledamöter har inte motiverat beslutet eller på vilka grunder de beslutat att bevilja kommunstyrelsen ansvarsfrihet. Det finns även ett mycket nära släktskap mellan röstande ledamöter (ersättare i kommunfullmäktige) och personer sittande i kommunstyrelsen, varför det föreligger jäv.

Överkalix kommun anser att överklagandet ska avslås.

RÄTTSLIG REGLERING

Laglighetsprövning

Enligt 13 kap. 8 § KL ska ett överklagat beslut upphävas, om

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen eller landstinget,
3. det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller
4. beslutet annars strider mot lag eller annan författning.

Domstolen får inte ersätta det överklagade beslutet med något annat beslut.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ

DOM
2019-04-12

Ansvarsfrihet

Enligt 5 kap. 24 § KL ska fullmäktige vid ett sammanträde före utgången av juni månad året efter det år som revisionen avser, besluta om ansvarsfrihet ska beviljas eller vägras. Beslutet ska motiveras om det inte är uppenbart obehövligt. Om revisorerna riktat anmärkning mot en nämnd eller en fullmäktigeberedning eller mot enskilda förtroendevalda i sådana organ, ska fullmäktige besluta om även fullmäktige ska rikta anmärkningen. Fullmäktige får rikta anmärkning även om revisorerna inte gjort det. Beslut om anmärkning ska motiveras.

I förarbetena till KL anges bl.a. följande angående frågan om ansvarsfrihet. Det är angeläget att fullmäktige på ett tydligt sätt redovisar om församlingen ställer sig bakom revisorernas anmärkning eller inte, samt klargör sitt motiv för detta. En sådan ordning innebär att fullmäktige klargör sin syn både på de förhållanden som revisorerna kritiserat och på frågan om ansvarsfrihet. Det förekommer naturligtvis att revisionsberättelsen helt saknar kritik och att det inte heller från fullmäktiges sida finns någon anledning vare sig att anmärka mot någon del av den kommunala verksamheten eller att överväga något annat än att bevilja ansvarsfrihet. Under sådana förhållanden fyller motiveringsskyldigheten ingen funktion. I sådana uppenbara fall bör det därför vara möjligt för kommunfullmäktige att avstå från motivering. Av 5 kap. 31 § kommunallagen framgår att fullmäktige ska inhämta förklaringar över de anmärkningar som lämnats i revisionsberättelsen. Dessa förklaringar kan utgöra ett viktigt underlag för fullmäktiges motivering och ställningstagande. Fullmäktige måste dock alltid slutligt presentera en egen motivering baserat på det beslutsunderlag som finns (prop. 2005/06:55 s. 25-26.

Jäv

Av 5 kap. 47 § KL följer att en ledamot inte får delta i handläggningen av ett ärende som personligen rör ledamoten själv, ledamotens make, sambo, förälder, barn eller syskon eller någon annan närstående.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Jäv

Det är klaganden som har bevisbördan för att det föreligger omständigheter som medför att kommunala beslut ska upphävas. Förvaltningsrätten konstaterar att Tord Henriksson och Mariana Olausson inte har preciserat närmare vilka av ledamöterna i kommunfullmäktige som skulle ha varit jäviga med anledning av nära släktband eller vilka släktband det är fråga om. De har därför inte visat att det finns skäl för att upphäva beslutet på grund av jäv.

Ansvarsfrihet

Tord Henriksson och Mariana Olausson har gjort gällande att kommunfullmäktiges beslut att bevilja ansvarsfrihet för kommunstyrelsen strider mot 5 kap. 24 § KL eftersom kommunfullmäktige inte motiverat beslutet.

Av sammanträdesprotokollet framgår att kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet. Som bakgrund till beslutet framgår att en av ledamöterna angett motiveringen "Att revisionsberättelse 2017 är bra, att kommunstyrelsen gjort fel i många saker men att kommunfullmäktige trots revisorernas yrkande beslutar att kommunstyrelsen i sin helhet beviljas ansvarsfrihet." Denna motivering frånfölls dock i voteringen och framgår inte av beslutet.

Revisorerna avstyrkte ansvarsfrihet för kommunstyrelsen med följande motivering.

- Kommunstyrelsen har inte säkerställt tillämpningen av tillfredsställande system för intern kontroll.
- Kommunstyrelsen har inte har säkerställt att årsredovisningens räkenskaper är rättvisande och upprättade i enlighet med lagens krav och god redovisningssed.
- Det finns ett stort behov av att styrelsen stärker sin styrning och uppföljning.

Revisorerna uttalade även att de såg mycket allvarligt på resultatet av granskningen mot bakgrund av en enskild utbetalning. De uttalade vidare att granskningen visade på bristande intern kontroll, avsaknad av underlag, frångående av för sammanhanget gängse processer och avsaknad av tydligt beslut i förhållande till delegationsordningen, vilket revisorerna ansåg gränsade till obehörigt beslutsfattande. Revisorerna riktade även särskild kritik mot ordförande och vice ordförande då dessa ansågs ha ett stort ansvar i flera delar. De föreslog också att årsredovisning skulle rättas innan fullmäktige godkände den eftersom det fanns en väsentlig nedskrivning som avvek från god redovisningssed.

Förvaltningsrätten konstaterar att det inte är fråga om en sådan situation där det är uppenbart obehövligt att motivera beslutet enligt 5 kap. 24 § KL ovan.

Vidare konstaterar förvaltningsrätten att kommunfullmäktige i sin motivering ska klargöra sin syn både på de förhållanden som revisorerna kritiserat och på frågan om ansvarsfrihet. I förevarande fall har ingetdera skett. Mot denna bakgrund bedömer förvaltningsrätten att kommunfullmäktiges beslut strider mot bestämmelserna i 5 kap. 24 § KL och därför ska upphävas enligt 13 kap. 8 § 4 KL.

LTG

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ

DOM
2019-04-12

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-03).

Eva Beselin
rådman

I avgörandet har även de särskilda ledamöterna Elisabeth Bramfeldt Lestander och Daniel Bergh deltagit.

Paula Ericson har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företrädet det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?
Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

   Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

   Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

HL RL LTG

Anvisningar för överklagande FR-03 – Överklagandetid 3 v – PT • Producerat av Domstolsverket, Avd. för domstolsutveckling • 2018-11

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

Anvisningar för överklagande FR-03 – Överklagandetid 3 v - PT • Producerat av Domstolsverket, Avd. för domstolsutveckling • 2018-11